

Dziennik Urzędowy C 194

Unii Europejskiej

Tom 49

Wydanie polskie

Informacje i zawiadomienia

18 sierpnia 2006

<u>Zawiadomienie nr</u>	Treść	Strona
	I Informacje	
	Komisja	
2006/C 194/01	Kursy walutowe euro	1
2006/C 194/02	Wytyczne wspólnotowe w sprawie pomocy państwa na wspieranie inwestycji kapitału podwyższonego ryzyka w małych i średnich przedsiębiorstwach ⁽¹⁾	2
2006/C 194/03	Pomoc państwa — Słowenia — Pomoc państwa nr C 20/2006 (ex NN 30/2006) — Domniemana pomoc państwa na rzecz Novoles Straža — Zaproszenie do zgłaszania uwag zgodnie z art. 88 ust. 2 traktatu WE ⁽¹⁾	22
2006/C 194/04	Pomoc państwa — Słowenia — Pomoc państwa nr C 19/2006 (ex NN 29/2006) — Domniemana pomoc państwa na rzecz Javor Pivka — Zaproszenie do zgłaszania uwag zgodnie z art. 88 ust. 2 traktatu WE ⁽¹⁾	26
2006/C 194/05	Pomoc państwa — Republika Słowacka — Pomoc państwa nr C 21/2006 (ex N 635/2005) — Pomoc regionalna na rzecz stoczni Slovenské lodenice Komárno — Zaproszenie do zgłaszania uwag zgodnie z art. 88 ust. 2 traktatu WE ⁽¹⁾	30
2006/C 194/06	Pomoc państwa — Niemcy — Pomoc państwa C 25/2006 (ex E 1/2006) — Wytyczne w sprawie krajowej pomocy regionalnej na lata 2007-2013 — Nieprzyjęcie przez państwo członkowskie właściwych środków — Wszczęcie formalnego postępowania wyjaśniającego zgodnie z art. 88 ust. 2 traktatu WE — Zaproszenie do przedkładania uwag zgodnie z art. 88 ust. 2 Traktatu WE ⁽¹⁾	35
2006/C 194/07	Zawiadomienie dotyczące dostosowania zgodnie z poziomem inflacji niektórych kwot przewidzianych w dyrektywach dotyczących ubezpieczeń na życie oraz ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	38
2006/C 194/08	Środki odnoszące się do reorganizacji — Decyzja w sprawie środków odnoszących się do reorganizacji wobec Faro Compagnia di Assicurazioni e Riassicurazioni s.p.a. (Opublikowana zgodnie z art. 6 dyrektywy 2001/17/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 marca 2001 r. w sprawie reorganizacji i likwidacji zakładów ubezpieczeń)	39
2006/C 194/09	Brak sprzeciwu wobec zgłoszonej koncentracji (Sprawa nr COMP/M.4207 — Campina/Fonterra Co-operative Group/JV) ⁽¹⁾	40

PL

II Akty przygotowawcze

.....

III Powiadomienia

Komisja

2006/C 194/10

Zaproszenie do składania wniosków — DG EAC nr 45/06 — Przyznanie dotacji na wdrożenie i rozwój platform i środków przeznaczonych do promowania i wspierania mobilności uczniów przyuczających się do zawodu i innych młodych ludzi w trakcie wstępnego kształcenia zawodowego 41

I

(Informacje)

KOMISJA

Kursy walutowe euro ⁽¹⁾

17 sierpnia 2006

(2006/C 194/01)

1 euro =

Waluta			Kurs wymiany		
Waluta			Kurs wymiany		
USD	Dolar amerykański	1,2879	SIT	Tolar słoweński	239,63
JPY	Jen	148,56	SKK	Korona słowacka	37,415
DKK	Korona duńska	7,4616	TRY	Lir turecki	1,8546
GBP	Funt szterling	0,67910	AUD	Dolar australijski	1,6808
SEK	Korona szwedzka	9,1940	CAD	Dolar kanadyjski	1,4384
CHF	Frank szwajcarski	1,5779	HKD	Dolar hong kong	10,0140
ISK	Korona islandzka	88,64	NZD	Dolar nowozelandzki	2,0072
NOK	Korona norweska	8,0780	SGD	Dolar singapurski	2,0242
BGN	Lew	1,9558	KRW	Won	1 237,54
CYP	Funt cypryjski	0,5759	ZAR	Rand	8,7175
CZK	Korona czeska	28,024	CNY	Juan renminbi	10,2628
EEK	Korona estońska	15,6466	HRK	Kuna chorwacka	7,2845
HUF	Forint węgierski	274,05	IDR	Rupia indonezyjska	11 710,23
LTL	Lit litewski	3,4528	MYR	Ringgit malezyjski	4,729
LVL	Łat łotewski	0,6959	PHP	Peso filipińskie	65,799
MTL	Lir maltański	0,4293	RUB	Rubel rosyjski	34,4050
PLN	Złoty polski	3,8718	THB	Bat tajlandzki	48,444
RON	Lej rumuński	3,5204			

⁽¹⁾ Źródło: referencyjny kurs wymiany walut opublikowany przez ECB.

WYTYCZNE WSPÓLNOTOWE W SPRAWIE POMOCY PAŃSTWA NA WSPIERANIE INWESTYCJI KAPITAŁU PODWYŻSZONEGO RYZYKA W MAŁYCH I ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORSTWACH

(2006/C 194/02)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

1. **WPROWADZENIE**
 - 1.1 **Kapitał podwyższonego ryzyka jako cel wspólnotowy**
 - 1.2 **Doświadczenie w dziedzinie pomocy państwa dla kapitału podwyższonego ryzyka**
 - 1.3 **Test bilansujący dla pomocy państwa wspierającej inwestycje kapitału podwyższonego ryzyka**
 - 1.3.1 *Plan działań w zakresie pomocy państwa i test bilansujący*
 - 1.3.2 *Nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku*
 - 1.3.3 *Stosowność instrumentu*
 - 1.3.4 *Działanie motywacyjne a konieczność*
 - 1.3.5 *Proporcjonalność pomocy*
 - 1.3.6 *Negatywne skutki pomocy i ogólna równowaga*
 - 1.4 **Kontrola pomocy państwa dla kapitału podwyższonego ryzyka**
2. **ZAKRES I DEFINICJE**
 - 2.1 **Zakres**
 - 2.2 **Definicje**
3. **ZASTOSOWANIE PRZEPISÓW ART. 87 UST. 1 W DZIEDZINIE KAPITAŁU PODWYŻSZONEGO RYZYKA**
 - 3.1 **Teksty o zastosowaniu ogólnym**
 - 3.2 **Obecność pomocy na trzech poziomach**
 - 3.3 **Kwoty de minimis**
4. **OCENA ZGODNOŚCI POMOCY NA ZAPEWNIENIE KAPITAŁU PODWYŻSZONEGO RYZYKA Z ART. 87 UST. 3 LIT. C) TRAKTATU WE**
 - 4.1 **Zasady ogólne**
 - 4.2 **Forma pomocy**
 - 4.3 **Warunki zgodności**
 - 4.3.1 *Maksymalny poziom transz inwestycyjnych*
 - 4.3.2 *Ograniczenia do finansowania w fazie załączkowej, rozruchu i ekspansji*
 - 4.3.3 *Przewaga kapitałowych i quasi-kapitałowych instrumentów inwestycyjnych*
 - 4.3.4 *Udział inwestorów prywatnych*
 - 4.3.5 *Decyzje inwestycyjne podejmowane dla zysku*
 - 4.3.6 *Zarządzanie na zasadach rynkowych*
 - 4.3.7 *Specjalizacja branżowa*

5. **ZGODNOŚĆ ŚRODKÓW POMOCY W CELU ZAPEWNIENIA KAPITAŁU PODWYŻSZONEGO RYZYKA PODDANA SZCZEGÓŁOWEJ OCENIE**
 - 5.1 **Środki pomocy poddane szczegółowej ocenie**
 - 5.2 **Pozytywne skutki pomocy**
 - 5.2.1 *Istnienie i udokumentowanie nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku*
 - 5.2.2 *Stosowność instrumentu*
 - 5.2.3 *Efekt zachęty oraz konieczność pomocy*
 - 5.2.3.1 Zarządzanie na zasadach rynkowych
 - 5.2.3.2 Istnienie komitetu inwestycyjnego
 - 5.2.3.3 Wartość środka/wielkość funduszu
 - 5.2.3.4 Obecność „aniołów biznesu”
 - 5.2.4 *Proporcjonalność*
 - 5.3 **Negatywne skutki pomocy**
 - 5.3.1 *Wyparcie*
 - 5.3.2 *Inne zakłócenia konkurencji*
 - 5.4 **Bilansowanie i decyzja**
6. **KUMULACJA**
7. **POSTANOWIENIA KOŃCOWE**
 - 7.1 **Monitorowanie i sprawozdawczość**
 - 7.2 **Wejście w życie i okres obowiązywania**
 - 7.3 **Stosowne środki**

1. WPROWADZENIE

1.1 Kapitał podwyższonego ryzyka jako cel wspólnotowy

Kapitał podwyższonego ryzyka odnosi się do finansowania kapitału spółek posiadających potencjał szybkiego wzrostu we wczesnych fazach rozwoju. Zapotrzebowanie na kapitał podwyższonego ryzyka zgłaszają zazwyczaj spółki posiadające potencjał szybkiego wzrostu, które nie mają dostatecznego dostępu do rynków kapitałowych, podczas gdy oferta kapitału podwyższonego ryzyka pochodzi od inwestorów gotowych podjąć wysokie ryzyko w zamian za potencjalnie wyższy od średniej zwrot z zainwestowanego kapitału.

W komunikacie wydanym przez siebie na wiosenny szczyt Rady Europejskiej pt. „Wspólne działania na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia — Nowy początek strategii lizbońskiej” ⁽¹⁾ Komisja przyznała, że poziom kapitału podwyższonego ryzyka dostępnego dla nowo powstałych innowacyjnych przedsiębiorstw jest za niski. Komisja podjęła inicjatywy, takie jak Wspólne europejskie zasoby dla mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (JEREMIE), będące wspólną inicjatywą Komisji i Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego na rzecz rozwiązania problemu braku kapitału podwyższonego ryzyka w niektórych regionach dla małych i średnich przedsiębiorstw. Korzystając z doświadczeń zdobytych dzięki instrumentom finansowym wieloletniego programu na rzecz przedsiębiorstw i przedsiębiorczości, w szczególności małych i średnich przedsiębiorstw (MAP) przyjętego decyzją Rady 2000/819/WE ⁽²⁾, Komisja złożyła wniosek w sprawie Instrumentu na rzecz szybko rozwijających się innowacyjnych MŚP (GIF) w ramach Programu ramowego na rzecz konkurencyjności i innowacji (CIP), który jest obecnie przyjmowany i który obejmie okres 2007-2013 ⁽³⁾. Instrument ten przyczyni się do zwiększenia podaży kapitału własnego dla innowacyjnych MŚP, umożliwiając dokonywanie na warunkach rynkowych inwestycji w fundusze kapitału podwyższonego ryzyka typu venture, koncentrujące się na MŚP we wczesnych fazach rozwoju oraz w fazie ekspansji.

⁽¹⁾ COM(2005) 24.

⁽²⁾ Dz.U. L 333 z 29.12.2000, str. 84. Decyzja zmieniona ostatnio Decyzją Nr 1776/2005/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 289 z 3.11.2005, str. 14).

⁽³⁾ COM(2005) 121 wersja ostateczna.

Komisja zajęła się zagadnieniem finansowania za pomocą kapitału podwyższonego ryzyka w komunikacie „Finansowanie rozwoju MŚP — tworzenie europejskiej wartości dodanej” przyjętym dnia 29 czerwca 2006 r. ⁽¹⁾ Komisja podkreśliła również znaczenie zmniejszania i przekierowywania pomocy państwa, co pozwoliłoby zaradzić nieprawidłowościom w funkcjonowaniu rynku w celu podniesienia efektywności gospodarczej i pobudzenia badań, rozwoju innowacyjności. W tym kontekście Komisja zobowiązała się przeprowadzić reformę zasad udzielania pomocy państwa, między innymi w celu ułatwienia dostępu do finansowania i kapitału podwyższonego ryzyka.

Spełniając swoje zobowiązanie Komisja opublikowała w czerwcu 2005 r. „Plan działań w zakresie pomocy państwa: Mniejsza i lepiej ukierunkowana pomoc państwa: mapa drogowa reformy pomocy państwa na lata 2005-2009” („Plan działań w zakresie pomocy państwa”) ⁽²⁾. W Planie działań w zakresie pomocy państwa podkreślono znaczenie poprawy klimatu dla biznesu i ułatwienia szybkiego rozruchu nowych przedsiębiorstw. W tym kontekście w Planie działań w zakresie pomocy państwa zawarto zapis o przeglądzie komunikatu „Pomoc państwa a kapitał podwyższonego ryzyka” ⁽³⁾ w celu zaradzenia nieprawidłowościom w funkcjonowaniu rynku wpływającym na podaż kapitału podwyższonego ryzyka dla nowopowstałych przedsiębiorstw i młodych innowacyjnych małych i średnich przedsiębiorstw („MŚP”), zwłaszcza poprzez zwiększenie elastyczności zasad zawartych w komunikacie „Pomoc państwa a kapitał podwyższonego ryzyka”.

Choć we Wspólnocie to rynek powinien zapewnić wystarczającą ilość kapitału podwyższonego ryzyka, na rynku kapitału podwyższonego ryzyka istnieje „luka kapitałowa”, będąca utrzymującą się niedoskonałością rynku, która sprawia, że podaż nie pokrywa popytu przy poziomie cen, który gotowe przyjąć są obydwie strony, co z kolei negatywnie oddziałuje na europejskie MŚP. Luka ta dotyczy przede wszystkim innowacyjnych przedsiębiorstw sektora zaawansowanych technologii, które powstały niedawno i posiadają potencjał szybkiego tempa wzrostu. Może ona oddziaływać również na szereg przedsiębiorstw o różnym stażu i reprezentujących różne sektory, które posiadają mniejszy potencjał wzrostu i nie są w stanie znaleźć źródeł finansowania projektów zakładających rozszerzanie działalności bez wykorzystania zewnętrznego kapitału podwyższonego ryzyka.

Istnienie luki kapitałowej może w pewnych ograniczonych okolicznościach usprawiedliwiać udzielanie pomocy państwa. Jeżeli wsparcie na rzecz podaży kapitału podwyższonego ryzyka zostanie dobrze ukierunkowane, może być skutecznym środkiem łagodzenia określonych nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku w tym obszarze i kredytowania kapitału prywatnego.

Niniejsze wytyczne zastępują komunikat „Pomoc państwa a kapitał podwyższonego ryzyka” ustanawiając warunki, na których pomoc państwa na rzecz inwestycji kapitału podwyższonego ryzyka można uznać za zgodną ze wspólnym rynkiem. Wytyczne wyjaśniają warunki istnienia pomocy na mocy przepisów art. 87 ust. 1 traktatu WE oraz kryteria, które stosować będzie Komisja prowadząc ocenę zgodności środków kapitału podwyższonego ryzyka na mocy przepisów art. 87 ust. 3 traktatu WE.

1.2 Doświadczenie w dziedzinie pomocy państwa dla kapitału podwyższonego ryzyka

Niniejsze wytyczne przygotowano w kontekście doświadczeń zdobytych przy stosowaniu komunikatu „Pomoc państwa a kapitał podwyższonego ryzyka”. Uwzględniono również uwagi przedstawione przez państwa członkowskie oraz zainteresowane strony w toku konsultacji publicznych na temat przeglądu komunikatu „Pomoc państwa a kapitał podwyższonego ryzyka”, na temat planu działań w zakresie pomocy państwa oraz na temat komunikatu w sprawie pomocy państwa na rzecz innowacyjności ⁽⁴⁾.

Doświadczenie Komisji oraz uwagi przedstawione w trakcie konsultacji wykazały, że zasadniczo ustalenia komunikatu „Pomoc państwa a kapitał podwyższonego ryzyka” sprawdziły się w praktyce, ale wskazały również potrzebę zwiększenia elastyczności stosowania zasad oraz odpowiedniego ich dostosowania, aby odzwierciedlały zmienioną sytuację na rynku kapitału podwyższonego ryzyka. Ponadto z doświadczenia wynika, że w przypadku niektórych rodzajów inwestycji kapitału podwyższonego ryzyka dokonywanych w niektórych dziedzinach nie zawsze możliwe było spełnienie warunków określonych w komunikacie „Pomoc państwa a kapitał podwyższonego ryzyka”, przez co w tych przypadkach kapitał podwyższonego ryzyka nie mógł otrzymać odpowiedniego wsparcia w ramach pomocy państwa. Ponadto doświadczenie pokazało również, że fundusze kapitału podwyższonego ryzyka, które uzyskały pomoc, wykazywały ogólnie niską rentowność.

⁽¹⁾ COM(2006) 349.

⁽²⁾ COM(2005) 107 wersja ostateczna, SEC(2005) 795.

⁽³⁾ Dz.U. C 253 z 21.8.2001, str. 3.

⁽⁴⁾ COM(2005) 436 wersja ostateczna.

Aby rozwiązać te problemy niniejsze wytyczne proponują w określonych warunkach bardziej elastyczne podejście, które pozwoli państwom członkowskim na lepsze ukierunkowanie środków pomocy dla kapitału podwyższonego ryzyka względem wskazanej nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku. Niniejsze wytyczne przedstawiają również precyzyjne podejście gospodarcze stosowane przy ocenie zgodności z traktatem WE środków pomocy w celu zapewnienia kapitału podwyższonego ryzyka. Na mocy komunikatu „Pomoc państwa a kapitał podwyższonego ryzyka” ocena zgodności programów opierała się na stosunkowo skomplikowanej analizie gospodarczej skupiającej się na wielkości nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku oraz ukierunkowaniu środka pomocy. Tak więc komunikat „Pomoc państwa a kapitał podwyższonego ryzyka” odzwierciedlał już główne założenie precyzyjnego podejścia gospodarczego. Trzeba było jednak doprecyzować niektóre kryteria, aby zapewnić lepsze ukierunkowanie środków pomocy na konkretne nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku. Wytyczne zawierają zwłaszcza elementy, które wspierają podejmowanie profesjonalnych decyzji inwestycyjnych motywowanych potencjalnym zyskiem, aby nadal zachęcać inwestorów prywatnych do prowadzenia wspólnych inwestycji ze skarbem państwa. Podjęto również wysiłki w celu zapewnienia jasności tam, gdzie jak wykazało doświadczenie z komunikatem „Pomoc państwa a kapitał podwyższonego ryzyka”, było to konieczne.

1.3 Test bilansujący dla pomocy państwa wspierającej inwestycje kapitału podwyższonego ryzyka

1.3.1 Plan działań w zakresie pomocy państwa i test bilansujący

W „Planie działań w zakresie pomocy państwa” Komisja podkreśliła wagę promowania podejścia gospodarczego przy prowadzeniu analiz pomocy państwa. Pozwala to zrównoważyć potencjalny pozytywny wpływ środka pomocy, w zakresie osiągania wspólnego celu, w stosunku do potencjalnego negatywnego wpływu środka w zakresie naruszania zasad konkurencji i handlu. Zgodnie z „Planem działań w zakresie pomocy państwa” test bilansujący składa się z trzech etapów, z których pierwsze dwa odnoszą się do pozytywnego wpływu, a ostatni do wpływu negatywnego i otrzymanego bilansu oceny:

- 1) Czy środek pomocy ukierunkowany jest na jasno określony cel będący przedmiotem wspólnego zainteresowania, taki jak wzrost gospodarczy, zatrudnienie, spójność lub środowisko?
- 2) Czy pomoc została dobrze opracowana, aby osiągnąć cel będący przedmiotem wspólnego zainteresowania, to znaczy, czy proponowana pomoc ma zaradzić nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku, czy innemu celowi?
 - (i) Czy pomoc państwa jest właściwym instrumentem polityki?
 - (ii) Czy środek pomocy ma charakter zachęty, tj. czy pomoc powoduje zmianę zachowania przedsiębiorców lub inwestorów?
 - (iii) Czy środek pomocy jest proporcjonalny, tj. czy taką samą zmianę zachowania można było uzyskać udzielając mniejszej pomocy?
- 3) Czy naruszenia zasad konkurencji i wpływ na wymianę handlową są ograniczone w taki sposób, aby ogólny bilans z oceny środka pomocy był pozytywny?

Test bilansujący ma analogiczne zastosowanie przy określaniu zasad pomocy państwa oraz przy ocenie przypadków wchodzących w ich zakres.

1.3.2 Nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku

W oparciu o doświadczenie zebrane w stosowaniu komunikatu „Pomoc państwa a kapitał podwyższonego ryzyka” Komisja uznała, że we Wspólnocie nie odnotowano występowania nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku kapitału podwyższonego ryzyka. Komisja przyznaje jednak, że istnieją luki rynkowe dotyczące niektórych rodzajów inwestycji na określonych etapach rozwoju przedsiębiorstw. Luki te powstają w wyniku niedopasowania podaży i popytu kapitału podwyższonego ryzyka i można je ogólnie opisać jako lukę kapitałową.

Zapewnienie finansowania kapitału, zwłaszcza na rzecz mniejszych przedsiębiorstw, stawia szereg wyzwań zarówno przed inwestorami, jak i przedsiębiorstwami w które się inwestuje. Po stronie podaży inwestorzy muszą dokonać ostrożnej analizy nie tylko dotyczącej oferowanego zabezpieczenia (jak w przypadku kredytodawców), ale również całej strategii biznesowej, aby ocenić szanse, że inwestycja przyniesie zysk oraz ocenić związane z nią ryzyko. Inwestor musi mieć również możliwość monitorowania, czy kierownictwo przedsiębiorstwa prawidłowo wdraża strategię biznesową. Musi on również zaplanować i przeprowadzić strategię wyjścia, aby wygenerować dostosowany do ryzyka zwrot z inwestycji sprzedając część kapitału własnego spółki, w którą inwestuje.

Po stronie popytu przedsiębiorstwo musi zrozumieć korzyści i zagrożenia płynące z zewnętrznej inwestycji w kapitał, aby mogło przeprowadzić przedsięwzięcie i przygotować plany operacyjne, zabezpieczając odpowiednie środki i doradztwo. Z powodu braku kapitału wewnętrznego, zabezpieczenia koniecznego aby uzyskać finansowanie dłużne lub braku odpowiedniej historii kredytowej przedsiębiorstwo może doświadczyć znacznych ograniczeń w zakresie finansowania. Ponadto przedsiębiorstwo musi podzielić się kontrolą z inwestorem zewnętrznym, który oprócz prawa do części kapitału własnego może zazwyczaj wpływać na decyzje spółki.

W rezultacie dopasowanie podaży i popytu kapitału podwyższonego ryzyka może być niedostateczne, przez co poziom kapitału podwyższonego ryzyka dostępny na rynku jest zbyt niski, a przedsiębiorstwa nie uzyskują finansowania, mimo że dysponują cennym modelem działalności gospodarczej i przejawiają szanse wzrostu. Komisja uznaje, że główny powód nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku dotyczącej rynków kapitału podwyższonego ryzyka, która szczególnie wpływa na dostęp do kapitału MŚP oraz przedsiębiorstw we wczesnej fazie rozwoju i który może usprawiedliwić interwencję państwa, wiąże się z niepełnymi lub niesymetrycznymi informacjami.

Skutkiem niepełnych lub niesymetrycznych informacji mogą być:

- a) Koszty transakcji i pośrednictwa: potencjalni inwestorzy napotykają więcej trudności przy zdobywaniu rzetelnych informacji na temat perspektyw gospodarczych MŚP lub nowoutworzonej firmy oraz przy późniejszym monitorowaniu i wspieraniu rozwoju przedsiębiorstwa. Dzieje się tak zwłaszcza w przypadku wysoce innowacyjnych projektów lub projektów ryzykownych. Ponadto niewielkie transakcje są mniej atrakcyjne dla funduszy inwestycyjnych ze względu na stosunkowo wysokie koszty oceny inwestycji i inne koszty transakcji.
- b) Niechęć do podejmowania ryzyka: inwestorzy mogą być bardziej niechętni udostępnianiu kapitału podwyższonego ryzyka na rzecz MŚP, im bardziej zapewnianie kapitału podwyższonego ryzyka zależy od niepełnych lub asymetrycznych informacji. Innymi słowy niepełne lub niesymetryczne informacje powiększają niechęć inwestorów do podejmowania ryzyka.

1.3.3 Stosowność instrumentu

Komisja uznaje, że pomoc państwa na wsparcie środków w celu zapewnienia kapitału podwyższonego ryzyka może stanowić odpowiedni instrument w ramach granic i warunków określonych w niniejszych wytycznych. Należy jednak pamiętać, że zapewnianie kapitału podwyższonego ryzyka jest przede wszystkim działalnością komercyjną wiążącą się z podejmowaniem decyzji na zasadach rynkowych. W tym kontekście do podwyższenia poziomu udostępnianego kapitału podwyższonego ryzyka mogą również przyczynić się ogólniejsze środki strukturalne niestanowiące pomocy państwa, jak np.: środki wspierające kulturę przedsiębiorczości, wprowadzające bardziej neutralne opodatkowanie różnych form finansowania MŚP (np. nowego kapitału, zatrzymanych zysków i finansowania wierzycielskiego), przyczyniające się do integracji rynku i rozluźniające ograniczenia prawne, łącznie z ograniczeniami dotyczącymi inwestycji prowadzonych przez określone typy instytucji finansowych (np. fundusze emerytalne) oraz administracyjne procedury zakładania firm.

1.3.4 Działanie motywacyjne a konieczność

Pomoc państwa na zapewnienie kapitału podwyższonego ryzyka musi wiązać się z wzrostem netto dostępności kapitału podwyższonego ryzyka dla MŚP, zwłaszcza dzięki kredytowaniu inwestycji dokonywanych przez inwestorów prywatnych. Ryzyko „wypierania” lub braku motywacji oznacza, że niektóre przedsiębiorstwa finansowane za pomocą środków wspieranych przez państwo mogłyby i tak uzyskać finansowanie na tych samych warunkach nawet w przypadku braku pomocy państwa. Istnieją dowody na występowanie tego rodzaju skutków, choć są one siłą rzeczy niepotwierdzone. W takich okolicznościach wykorzystanie zasobów publicznych jest nieefektywne.

Komisja jest zdania, że pomoc w postaci kapitału podwyższonego ryzyka, spełniająca warunki określone w niniejszych wytycznych zapewni działanie motywacyjne. Potrzeba zapewniania zachęt zależy od wielkości nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku związanej z różnymi rodzajami środków i beneficjentów. Tak więc określono szereg kryteriów w odniesieniu do wielkości transz inwestycji na docelowe przedsiębiorstwo, stopnia zaangażowania inwestorów prywatnych oraz czynników związanych zwłaszcza z wielkością przedsiębiorstwa i etapem rozwoju, na którym odbywa się finansowanie.

1.3.5 Proporcjonalność pomocy

Potrzeba zapewniania zachęt zależy od wielkości nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku związanej z różnymi rodzajami środków, beneficjentów i stadium rozwoju MŚP. Można uznać, że środek pomocy w celu zapewnienia kapitału podwyższonego ryzyka jest dobrze opracowany, jeżeli wszystkie elementy pomocy są niezbędne, aby stworzyć zachęty do udostępniania kapitału MŚP znajdującym się w fazie załazkowej, rozruchu lub we wczesnym stadium rozwoju. Pomoc państwa będzie nieefektywna, jeżeli przekroczy zakres pomocy koniecznej do pobudzenia większej podaży kapitału podwyższonego ryzyka. W celu ograniczenia pomocy do koniecznego minimum ważny jest znaczny udział prywatny oraz to, aby wspomagane inwestycje na rzecz docelowych MŚP były podyktowane dążeniem do osiągnięcia zysku i były zarządzane na zasadzie komercyjnej.

1.3.6 Negatywne skutki pomocy i ogólna równowaga

Traktat WE nakłada na Komisję obowiązek kontroli pomocy państwa na terenie Wspólnoty. Dlatego Komisja musi zapewniać dobre ukierunkowanie środków i zapobiegać poważnym naruszeniom zasad konkurencji. Podejmując decyzję, czy przeznaczenie funduszy publicznych na wspieranie kapitału podwyższonego ryzyka jest zgodne ze wspólnym rynkiem, Komisja będzie w miarę możliwości ograniczać następujące kategorie ryzyka:

- a) ryzyko „wyparcia z rynku”. Obecność środków wspieranych przez państwo może zniechęcać innych potencjalnych inwestorów do udostępniania kapitału. W perspektywie długoterminowej mogłoby to jeszcze bardziej zniechęcać do dokonywania prywatnych inwestycji w niedawno powstałe MŚP i tym samym doprowadzić do poszerzenia się luki kapitałowej, tworząc tym samym potrzebę dodatkowego finansowania publicznego;
- b) ryzyko, że korzyści dla inwestorów lub funduszy inwestycyjnych mogą naruszyć zasady konkurencji na rynku kapitału typu venture w stosunku do ich konkurentów, którzy nie otrzymują tych samych korzyści.
- c) ryzyko, że nadmierna podaż państwowego kapitału podwyższonego ryzyka dla docelowych przedsiębiorstw, inwestowanego niezgodnie z logiką rynkową, mogłaby pomóc w przetrwaniu nierentownym firmom i spowodować sztuczne zawyżenie ich wartości, zniechęcając jeszcze bardziej prywatnych inwestorów do udostępniania tym spółkom kapitału podwyższonego ryzyka.

1.4 Kontrola pomocy państwa dla kapitału podwyższonego ryzyka

Zapewnianie przedsiębiorstwom finansowania z wykorzystaniem kapitału podwyższonego ryzyka nie może być powiązane ze stosowanym podczas kontroli pomocy państwa tradycyjnym pojęciem „kosztów kwalifikowanych”, które opiera się na określonych kosztach, w stosunku do których pomoc jest dozwolona i z ustanawianiem maksymalnych intensywności pomocy. Wielość możliwych modeli środków w celu zapewnienia kapitału podwyższonego ryzyka określonych przez państwa członkowskie oznacza również, że Komisja nie jest w stanie określić sztywnych kryteriów określania, czy dane środki są zgodne ze wspólnym rynkiem. Tak więc ocena kapitału podwyższonego ryzyka wiąże się z odejściem od tradycyjnego sposobu prowadzenia kontroli pomocy państwa.

Jednak, ponieważ komunikat „Pomoc państwa a kapitał podwyższonego ryzyka” sprawdził się w praktyce w dziedzinie kapitału podwyższonego ryzyka, Komisja zdecydowała się kontynuować i dalej rozwijać podejście określone w tym komunikacie.

2. ZAKRES I DEFINICJE

2.1 Zakres

Niniejsze wytyczne odnoszą się jedynie do programów kapitału podwyższonego ryzyka skierowanych do małych i średnich przedsiębiorstw. Nie mają one stanowić podstawy prawnej stwierdzenia zgodności ze wspólnym rynkiem środków doraźnych mających na celu zapewnienie kapitału pojedynczym przedsiębiorstwom.

Żaden z zapisów niniejszych wytycznych nie może być wykorzystany do zakwestionowania zgodności środków pomocy państwa, które spełniają kryteria określone w innych wytycznych, programach ramowych lub rozporządzeniach przyjętych przez Komisję.

Komisja będzie przykładać szczególną uwagę do potrzeby zapobiegania stosowaniu niniejszych wytycznych w celu ominięcia przepisów ustanowionych w istniejących ramach, wytycznych i rozporządzeniach.

Środki w celu zapewnienia kapitału podwyższonego ryzyka muszą jednoznacznie wykluczać udzielanie pomocy przedsiębiorstwom:

- a) w trudnej sytuacji, zgodnie z definicją zawartą w wytycznych wspólnotowych w sprawie pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji ⁽¹⁾;
- b) prowadzących działalność w sektorach budownictwa okrętowego ⁽²⁾, górnictwa węgla ⁽³⁾ oraz hutnictwa żelaza i stali ⁽⁴⁾;

Niniejsze wytyczne nie mają zastosowania do pomocy na rzecz działalności związanej z wywozem, zwłaszcza pomocy bezpośrednio uzależnionej od ilości wywożonych towarów, nie dotyczą również zakładania i funkcjonowania sieci dystrybucyjnych lub innych wydatków bieżących związanych z działalnością wywozową, ani pomocy uzależnionej od stosowania towarów krajowych, a nie importowanych.

2.2 Definicje

Do celów niniejszych wytycznych stosuje się następujące definicje:

- a) „**kapitał własny**” oznacza udział w spółce w postaci świadectw udziałowych wydanych inwestorom;
- b) „**inwestycje na niepublicznym rynku kapitałowym**” (private equity) oznaczają, w przeciwieństwie do inwestycji na publicznym rynku kapitałowym, inwestycje w kapitał spółek nienotowanych na giełdzie, które obejmują kapitał podwyższonego ryzyka typu venture, finansowanie odtworzeniowe i wykupy;
- c) „**quasi-kapitałowe instrumenty inwestycyjne**” oznaczają instrumenty, z których zwrot dla posiadacza (inwestora/kredytodawcy) jest przede wszystkim oparty na zyskach lub stratach odnoszonych przez bazową spółkę docelową; niezabezpieczone w przypadku niewykonania zobowiązań. Niniejsza definicja oparta jest na podejściu przedkładającym treść nad formę;
- d) „**wierzycielskie instrumenty inwestycyjne**” oznaczają kredyty i inne instrumenty finansowania, które zapewniają kredytodawcy/inwestorowi dominujący element stałego minimalnego wynagrodzenia i są przynajmniej częściowo zabezpieczone. Niniejsza definicja oparta jest na podejściu przedkładającym treść nad formę;
- e) „**kapitał załączkowy**” oznacza finansowanie przekazywane na prowadzenie badań, ocen i stworzenie koncepcji początkowej, poprzedzające fazę rozruchu;
- f) „**kapitał na rozruch**” oznacza finansowanie udzielane firmom, które nie prowadzą jeszcze sprzedaży produktów lub usług i nie generują zysków, na opracowywanie produktów i początkowe wprowadzanie ich na rynek;
- g) „**kapitał wczesnego etapu rozwoju**” oznacza kapitał załączkowy i kapitał na rozruch;
- h) „**kapitał na rozszerzenie działalności**” oznacza finansowanie przeznaczone na wzrost i rozszerzenie działalności firmy, która może osiągnąć próg rentowności lub nie, lub też odnotować zysk; kapitał ten wykorzystać można na finansowanie zwiększenia mocy produkcyjnych, rozwój rynku lub opracowywanie produktu lub też na zapewnienie dodatkowego kapitału obrotowego;
- i) „**kapitał podwyższonego ryzyka typu venture**” oznacza inwestycje funduszy inwestycyjnych (funduszy kapitału podwyższonego ryzyka typu venture) w spółki nienotowane na giełdzie, które to fundusze działają w roli współwłaścicieli i zarządzają środkami inwestorów indywidualnych, instytucjonalnych lub środkami własnymi; obejmuje on kapitał na finansowanie na wczesnym etapie oraz na ekspansję z wyłączeniem kapitału na finansowanie odtworzeniowe i wykupy;

⁽¹⁾ Dz.U. C 244 z 1.10.2004, str. 2.

⁽²⁾ Do celów niniejszych wytycznych stosuje się definicje określone w Zasadach ramowych dotyczących pomocy państwa dla przemysłu stoczniowego, Dz.U. C 317 z 30.12.2003, str. 11.

⁽³⁾ Do celów niniejszych wytycznych „węgiel” oznacza wysokiej, średniej i niskiej klasy węgiel kategorii A i B w rozumieniu międzynarodowej klasyfikacji ustanowionej przez Europejską Komisję Gospodarczą ONZ.

⁽⁴⁾ Do celów niniejszych wytycznych stosuje się definicję określoną w załączniku I do Wytycznych w sprawie krajowej pomocy regionalnej na lata 2007-2013 (Dz.U. C 54 z 4.3.2006, str. 13).

- j) **„refinansowanie”** oznacza zakup istniejących udziałów w spółce od innej organizacji inwestującej na niepublicznym rynku kapitałowym lub od innego udziałowca lub udziałowców. Refinansowanie zwane jest również wtórnym zakupem;
- k) **„kapitał podwyższonego ryzyka”** oznacza finansowanie kapitałowe lub quasi-kapitałowe zapewniane spółkom na początkowych etapach wzrostu (faza załączkowa, rozruchu i ekspansji), które obejmuje nieformalne inwestycje aniołów biznesu, kapitał podwyższonego ryzyka typu venture i alternatywne rynki papierów wartościowych specjalizujące się w MŚP i spółkach odnotowujących szybkie tempo wzrostu (zwane dalej narzędziami inwestycyjnymi);
- l) **„środki pomocy w celu zapewnienia kapitału podwyższonego ryzyka”** oznaczają programy przewidujące zapewnianie lub promowanie pomocy w formie kapitału podwyższonego ryzyka;
- m) **„pierwsza oferta publiczna” (IPO)** oznacza proces rozpoczęcia sprzedaży lub dystrybucji udziałów spółki po raz pierwszy do publicznego obrotu;
- n) **„inwestycja kontynuacyjna”** oznacza dodatkową inwestycję w spółkę dokonywaną po inwestycji początkowej;
- o) **„wykup”** oznacza zakup co najmniej kontrolnego pakietu udziałów w kapitale własnym spółki od obecnych udziałowców w celu przejęcia jej aktywów i działalności w drodze negocjacji lub oferty przetargowej;
- p) **„strategia wyjścia”** oznacza strategię likwidacji udziałów przeprowadzoną przez fundusz kapitału podwyższonego ryzyka typu venture lub fundusz kapitału prywatnego (private equity) zgodnie z planem osiągnięcia jak najwyższego zwrotu; należą do niej: sprzedaż na rzecz inwestora branżowego, odpisanie jako straty, spłata udziałów/kredytów uprzywilejowanych, sprzedaż na rzecz innego inwestora kapitału podwyższonego ryzyka, sprzedaż na rzecz instytucji finansowej, sprzedaż w drodze oferty publicznej (łącznie z pierwszą ofertą publiczną);
- q) **„małe i średnie przedsiębiorstwa” (MŚP)** oznaczają małe przedsiębiorstwa i średnie przedsiębiorstwa w rozumieniu rozporządzenia Komisji (WE) nr 70/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 traktatu WE w odniesieniu do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw ⁽¹⁾, lub innego rozporządzenia zastępującego to rozporządzenie;
- r) **„docelowe przedsiębiorstwo lub spółka”** oznacza przedsiębiorstwo lub spółkę, w którą zainwestować chce inwestor lub fundusz inwestycyjny;
- s) **„anioły biznesu”** oznaczają bogate osoby prywatne, które inwestują bezpośrednio w nowo utworzone, rosnące przedsiębiorstwa nienotowane na giełdzie (finansowanie załączkowe) oraz udzielają im doradztwa zazwyczaj w zamian za udział w kapitale własnym przedsiębiorstwa, choć mogą również udzielać finansowania długoterminowego;
- t) **„obszary objęte pomocą”** oznaczają regiony objęte odstępstwami ujętymi w art. 87 ust. 3 lit. a) lub c) traktatu WE.

3. ZASTOSOWANIE PRZEPISÓW ART. 87 UST. 1 W DZIEDZINIE KAPITAŁU PODWYŻSZONEGO RYZYKA

3.1 Teksty o zastosowaniu ogólnym

Istnieje już szereg opublikowanych tekstów Komisji, które zawierają interpretację dotyczącą kwestii, czy środki indywidualne mieszczą się w ramach definicji pomocy państwa, i które mogą mieć zastosowanie w przypadku środków kapitału podwyższonego ryzyka. Obejmują one komunikat z 1984 r. w sprawie zastrzyków kapitału publicznego ⁽²⁾, zawiadomienie z 1998 r. w sprawie zastosowania reguł pomocy państwa do środków dotyczących podatków bezpośrednich od osób prawnych ⁽³⁾ oraz zawiadomienie w sprawie stosowania art. 87 i 88 traktatu WE do pomocy państwa w formie gwarancji ⁽⁴⁾. Komisja będzie nadal stosować te teksty przy dokonywaniu oceny, czy środki w celu zapewnienia kapitału podwyższonego ryzyka stanowią pomoc państwa.

⁽¹⁾ Dz.U. L 10 z 13.1.2001, str. 33; Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1040/2006 (Dz.U. L 187 z 8.7.2006, str. 8).

⁽²⁾ Biuletyn WE 9-1984, powielony w „Prawo konkurencji we Wspólnotach Europejskich”, tom IIA, str. 133.

⁽³⁾ Dz.U. C 384 z 10.12.1998, str. 3.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 71 z 11.3.2000, str. 14.

3.2 Obecność pomocy na trzech poziomach

Środki w celu zapewnienia kapitału podwyższonego ryzyka zakładają często złożone struktury stworzone w celu promowania tego rodzaju kapitału, gdyż organy publiczne stwarzają zachęty dla pewnej grupy podmiotów gospodarczych (inwestorów), aby ta dostarczyła funduszy innej grupie (docelowe MŚP). Nawet, jeżeli intencją organów publicznych jest jedynie zapewnienie korzyści tej drugiej grupie, to w zależności od założeń rządzących danym środkiem z pomocy państwa mogą korzystać przedsiębiorstwa należące do jednej lub drugiej grupy, czy też do obu grup. Ponadto w większości przypadków za sprawą środka powstaje fundusz lub inne narzędzie inwestycyjne, które ma być oddzielny od bytu inwestora oraz od przedsiębiorstw, w które się inwestuje. W takich przypadkach jest konieczne, aby rozważyć czy fundusz lub narzędzie inwestycyjne można uznać za przedsiębiorstwo korzystające z pomocy państwa.

W tym kontekście finansowanie za pomocą środków, które nie stanowią zasobów państwowych w rozumieniu art. 87 ust. 1 traktatu WE, uznaje się za finansowanie udzielane przez inwestorów prywatnych. Tak jest zwłaszcza w przypadku finansowania udzielanego przez Europejski Bank Inwestycyjny i Europejski Fundusz Inwestycyjny.

W celu stwierdzenia obecności pomocy państwa na poszczególnych poziomach Komisja weźmie pod uwagę następujące czynniki⁽¹⁾.

Pomoc dla inwestorów. W przypadku, gdy dany środek pozwala inwestorom prywatnym na dokonanie inwestycji w kapitał lub z wykorzystaniem instrumentów quasi-kapitałowych w przedsiębiorstwo lub grupę przedsiębiorstw na warunkach korzystniejszych niż czynią to inwestorzy publiczni, lub gdyby przedsięwzięli taką inwestycję bez korzystania z takiego środka, wówczas uznaje się, że dla wspomnianych inwestorów prywatnych wynika z tego korzyść. Jak określono w sekcji 4.2.niniejszych wytycznych korzyść ta może przybrać różne postacie. Kwestia ta nie ulega zmianie nawet w przypadku, gdy pod wpływem danego środka inwestor prywatny przyznaje korzyść danemu przedsiębiorstwu lub danym przedsiębiorstwom. Jeśli natomiast warunki inwestycji byłyby możliwe do przyjęcia dla normalnego podmiotu gospodarczego w kontekście gospodarki rynkowej i braku jakiegokolwiek publicznej ingerencji, Komisja uzna, że inwestycja została dokonana na takich samych warunkach tak w przypadku inwestorów publicznych jak i prywatnych, i stąd też nie stanowi pomocy państwa. Sytuację taką zakłada się w przypadku, gdy inwestorzy publiczni i prywatni dzielą dokładnie to samo ryzyko wzrostu (upside risk) jak i ryzyko spadku (downside risk) oraz te same korzyści, posiadają ten sam poziom podporządkowania oraz gdy przynajmniej 50 % funduszy środka pochodzi od inwestorów prywatnych, którzy nie są związani z przedsiębiorstwami, w które inwestują.

Pomoc dla funduszu inwestycyjnego, narzędzia inwestycyjnego lub zarządcy. Komisja jest zasadniczo zdania, że fundusz inwestycyjny lub narzędzie inwestycyjne jest narzędziem pośrednim dla transferu pomocy do inwestorów lub przedsiębiorstw, w które się inwestuje i że sam w sobie nie jest beneficjentem pomocy. Jednak środki takie jak środki fiskalne lub inne środki łączące się z bezpośrednimi przelewami na rzecz narzędzia inwestycyjnego lub istniejącego funduszu z licznymi i różnymi inwestorami mającego charakter niezależnego przedsiębiorstwa mogą stanowić pomoc, chyba, że inwestycja dokonywana jest na warunkach, które byłyby możliwe do przyjęcia dla normalnego podmiotu gospodarczego w kontekście gospodarki rynkowej i stąd też nie przedstawiałyby korzyści dla beneficjenta. Podobnie uznaje się, że pomoc dla zarządców funduszu lub przedsiębiorstwa zarządzającego funduszem występuje wtedy, gdy ich wynagrodzenie nie odzwierciedla w pełni poziomu aktualnego wynagrodzenia rynkowego w podobnych sytuacjach. Z drugiej strony zakłada się, że pomoc nie występuje, jeżeli zarządcy lub przedsiębiorstwo zarządzające zostali wybrani w drodze otwartej i przejrzystej procedury przetargu publicznego lub jeśli nie otrzymują od państwa jakichkolwiek innych korzyści.

Pomoc dla przedsiębiorstw będących inwestorami. Zwłaszcza jeżeli pomoc jest obecna na poziomie inwestorów, narzędzia inwestycyjnego lub funduszu inwestycyjnego, Komisja uzna, że przynajmniej częściowo została przekazana przedsiębiorstwom docelowym, a zatem, że jest obecna także na ich poziomie. Tak się przedstawia sytuacja w przypadkach, gdzie decyzje inwestycyjne podejmowane są przez zarządców funduszu w oparciu o logikę czysto komercyjną.

⁽¹⁾ Należy jednak zauważyć, że jest bardziej prawdopodobne, że gwarancje udzielone przez państwo narzecz inwestycji w kapitał podwyższonego ryzyka będą zawierały element pomocy dla inwestora, niżma to miejsce w przypadku tradycyjnych gwarancji kredytowych, w przypadku których uważa się, że stanowią raczej pomoc dla pożyczkobiorcy niż pożyczkodawcy.

We wszystkich przypadkach, gdy inwestycja jest dokonywana na warunkach, które byłyby możliwe do przyjęcia dla inwestora prywatnego w kontekście gospodarki rynkowej przy braku jakiegokolwiek ingerencji ze strony państwa, przedsiębiorstwa, w które zainwestowano, nie będą uznawane za beneficjentów pomocy. W tym celu Komisja rozpatrzy, czy takie decyzje inwestycyjne były podyktowane wyłącznie dążeniem do osiągnięcia zysku i oparte na rozsądnym planie operacyjnym i prognozach, jak również na jasnej i realistycznej strategii wyjścia. Pod uwagę brany będzie także mandat zarządcy lub przedsiębiorstwa zarządzającego w zakresie wyboru i inwestycji oraz udział procentowy i stopień zaangażowania inwestorów prywatnych.

3.3 Kwoty *de minimis*

Jeżeli całe finansowanie w formie kapitału podwyższonego ryzyka udzielane jest beneficjentom pomocy *de minimis* w rozumieniu rozporządzenia Komisji (WE) nr 69/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 traktatu WE w odniesieniu do pomocy w ramach zasady *de minimis* ⁽¹⁾ i rozporządzenia Komisji (WE) nr 1860/2004 w sprawie stosowania art. 87 i 88 traktatu WE w odniesieniu do pomocy w ramach zasady *de minimis* dla sektora rolnego i sektora rybołówstwa ⁽²⁾, wówczas finansowania nie uznaje się za objęte przepisami art. 87 ust. 1 traktatu WE. Stosowanie zasady *de minimis* w przypadku środków kapitału podwyższonego ryzyka jest utrudnione ze względu na trudności przy obliczaniu pomocy oraz przez fakt, że środki mogą stanowić pomoc nie tylko dla przedsiębiorstw docelowych, ale także dla innych inwestorów. Jednak wszędzie tam, gdzie wspomniane trudności mogą zostać przezwyciężone, zasada *de minimis* może być stosowana. Dlatego też, jeżeli program przewiduje wykorzystanie kapitału publicznego na rzecz poszczególnych przedsiębiorstw w okresie trzech lat jedynie do odnośnego progu *de minimis*, to pewne jest, że pomoc dla tych przedsiębiorstw lub inwestorów mieści się w przepisowych granicach.

4. OCENA ZGODNOŚCI POMOCY NA ZAPEWNIENIE KAPITAŁU PODWYŻSZONEGO RYZYKA Z ART. 87 UST. 3 LIT. C) TRAKTATU WE

4.1 Zasady ogólne

W rozumieniu art. 87 ust. 3 lit. c) traktatu WE pomoc przeznaczona na wsparcie rozwoju niektórych rodzajów działalności gospodarczej może być traktowana jako zgodna ze wspólnym rynkiem w przypadku, gdy nie zakłóca, w sposób sprzeczny ze wspólnym interesem, warunków wymiany handlowej. Komisja stwierdza taką zgodność środka pomocy w celu zapewnienia kapitału podwyższonego ryzyka jedynie w przypadku, gdy w oparciu o test bilansujący opisany w sekcji 1.3 stwierdzi, że środek pomocy prowadzi do zwiększenia podaży kapitału ryzyka nie mając jednocześnie negatywnego wpływu na warunki transakcji na tyle, że byłoby to sprzeczne z interesem ogólnym. Niniejsza sekcja określa warunki, którymi kieruje się Komisja przy dokonywaniu oceny zgodności pomocy w postaci kapitału podwyższonego ryzyka z art. 87 ust. 3 lit. c).

W sytuacji, gdy Komisja będzie dysponować kompletnym zgłoszeniem ukazującym, że wszystkie warunki określone w niniejszej sekcji zostały spełnione, będzie ona dążyć do przeprowadzenia szybkiej oceny pomocy w ramach terminów określonych w rozporządzeniu Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. określającym szczegółowe zasady stosowania art. 93 traktatu WE ⁽³⁾. W przypadku niektórych rodzajów środków, które nie spełniają wszystkich warunków opisanych w niniejszej sekcji, Komisja podejmie bardziej szczegółową ocenę środka wykorzystującego kapitał podwyższonego ryzyka, jak opisano w sekcji 5.

Tam, gdzie pomoc istnieje także na poziomie przedsiębiorstw docelowych i dostarczenie kapitału ryzyka związane jest z kosztami, które kwalifikują się do pomocy zgodnie z innymi przepisami, programem ramowym lub innymi wytycznymi, tekst takiego dokumentu może być zastosowany w celu rozpatrzenia kwestii, czy pomoc jest zgodna z zasadami wspólnego rynku.

⁽¹⁾ Dz.U. L 10 z 13.1.2001, str. 30.

⁽²⁾ Dz.U. L 325 z 28.10.2004, str. 4.

⁽³⁾ Dz.U. L 83 z 27.3.1999, str. 1.

4.2 Forma pomocy

Wybór formy środka pomocy leży zasadniczo w gestii danego państwa członkowskiego i ta zasada ma zastosowanie również w przypadku środków pomocy w celu zapewnienia kapitału podwyższonego ryzyka. Jednak oceniając tego typu środki Komisja będzie brała pod uwagę fakt, czy zachęcają one inwestorów rynkowych do dostarczania przedsiębiorstwom docelowym kapitału podwyższonego ryzyka i czy jest prawdopodobne, że ich wynikiem będą decyzje inwestycyjne podjęte na zasadzie komercyjnej (tzn. wynikającej z dążenia do osiągnięcia zysku), jak zostało to szerzej objaśnione w sekcji 4.3.

Komisja uważa, że rodzaje środków zdolnych do osiągnięcia wyżej opisanego wyniku obejmują następujące elementy:

- a) ustanowienie funduszy inwestycyjnych („funduszy kapitału typu venture”), w których państwo byłoby partnerem, inwestorem lub uczestnikiem, nawet, jeśli miałyby się to odbywać na zasadach mniej korzystnych niż w przypadku innych inwestorów;
- b) gwarancje dla inwestorów kapitału podwyższonego ryzyka lub dla funduszy kapitału typu venture obejmujące część strat związanych z inwestycją lub gwarancje udzielone na rzecz kredytów dla inwestorów/funduszy na inwestycję w kapitał podwyższonego ryzyka przy założeniu, że pokrycie ze środków publicznych ewentualnych strat nie przekracza 50 % nominalnej kwoty gwarantowanej inwestycji;
- c) inne instrumenty finansowe na rzecz inwestorów kapitału podwyższonego ryzyka lub funduszy kapitału typu venture dostarczające dodatkowego kapitału na inwestycje;
- d) zachęty fiskalne dla funduszy inwestycyjnych lub ich zarządców lub dla inwestorów do podjęcia inwestycji kapitału podwyższonego ryzyka.

4.3 Warunki zgodności

Do zapewnienia, że zgodnie z tym, co zostało określone w sekcji 1.3.4, dany środek pomocy w celu zapewnienia kapitału podwyższonego ryzyka ma charakter zachęty i że istnieje konieczność pomocy, istotnych jest szereg wskaźników. Zakłada się, że pomoc państwa musi być ukierunkowana na konkretną nieprawidłowość w funkcjonowaniu rynku, której istnienie zostało dostatecznie udokumentowane. W tym celu niniejsze wytyczne określają zgodne z zasadą „bezpiecznej przystani” progi dla transz inwestycji w docelowe MŚP we wczesnych stadiach ich działalności gospodarczej. Ponadto w celu ograniczenia pomocy do koniecznego minimum ważne jest, aby wspomagane inwestycje na rzecz docelowych MŚP były podyktowane dążeniem do osiągnięcia zysku i były zarządzane na zasadzie komercyjnej. Komisja uzna, że oba elementy: tak charakter zachęty jak i konieczność proporcjonalności pomocy, są obecne w ramach środka pomocy wykorzystującego kapitał podwyższonego ryzyka oraz że ogólny bilans oceny jest dodatni wszędzie tam, gdzie spełnione są wszystkie następujące warunki.

Środki obejmujące narzędzia inwestycyjne zostaną poddane ocenie zgodnie z sekcją 5 niniejszych wytycznych, a nie na warunkach niniejszej sekcji.

4.3.1 Maksymalny poziom transz inwestycyjnych

Środek pomocy w celu zapewnienia kapitału podwyższonego ryzyka musi przewidywać, aby transze finansowania, w całości lub częściowo finansowane ze środków pomocy państwa, nie przekraczały 1,5 mln EUR na docelowe MŚP w okresie dwunastu miesięcy.

4.3.2 Ograniczenia do finansowania w fazie załączkowej, rozruchu i ekspansji

W przypadku małych przedsiębiorstw, lub w przypadku średnich przedsiębiorstw znajdujących się na obszarach objętych pomocą środek pomocy w celu zapewnienia kapitału podwyższonego ryzyka nie może być stosowany do zapewniania finansowania po fazie rozszerzania działalności. W przypadku średnich przedsiębiorstw znajdujących się na obszarach nieobjętych pomocą środek ten nie może być stosowany do zapewniania finansowania po fazie rozruchu.

4.3.3 Przewaga kapitałowych i quasi-kapitałowych instrumentów inwestycyjnych

Całkowity budżet środka pomocy wykorzystującego kapitał podwyższonego ryzyka musi składać się co najmniej w 70 % z kapitałowych i quasi-kapitałowych instrumentów inwestycyjnych przeznaczonych dla docelowych MŚP. Oceniając charakter instrumentów tego rodzaju Komisja uwzględni będzie ich istotę gospodarczą, a nie ich nazwę czy przypisaną przez inwestorów klasyfikację. Komisja uwzględni zwłaszcza ponoszony przez inwestora stopień ryzyka w działalności spółki docelowej, ponoszone przez inwestora potencjalne straty, przewagę wynagrodzenia uzależnionego od zysków nad stałym wynagrodzeniem oraz poziom podporządkowania inwestora w przypadku bankructwa firmy. Komisja może również uwzględnić klasyfikację instrumentów inwestycyjnych przewidzianą w stosownych przepisach prawa krajowego, przepisach wykonawczych, finansowych i rachunkowych, jeżeli są one spójne i przydatne do kwalifikacji.

4.3.4 *Udział inwestorów prywatnych*

Co najmniej 50 % finansowania inwestycji przeprowadzonej w ramach środka pomocy wykorzystującego kapitał podwyższonego ryzyka musi pochodzić od prywatnych inwestorów, lub w przypadku środków przeznaczonych dla MŚP znajdujących się na obszarach objętych pomocą, co najmniej 30 % finansowania.

4.3.5 *Decyzje inwestycyjne podejmowane dla zysku*

Środek pomocy w celu zapewnienia kapitału podwyższonego ryzyka musi gwarantować, że decyzje o inwestowaniu w przedsiębiorstwa docelowe są podejmowane dla osiągnięcia zysku. Tak jest w przypadku, gdy motywację dokonania inwestycji stanowi znaczny potencjał generowania zysku oraz stałe wspieranie przedsiębiorstw docelowych, aby ten cel osiągnąć.

To kryterium jest uważane za spełnione, jeżeli wszystkie poniższe warunki zostały dotrzymane:

- a) środki wiążą się ze znacznym zaangażowaniem inwestorów prywatnych, jak opisano powyżej w sekcji 4.3.4, służąc do dokonania inwestycji na zasadach rynkowych (czyli jedynie dla zysku) bezpośrednio lub pośrednio w kapitał własny przedsiębiorstw docelowych; oraz
- b) w przypadku każdej inwestycji istnieje plan operacyjny zawierający szczegółowe informacje na temat produktu, sprzedaży i rozwoju rentowności oraz określający rentowność *ex ante* projektu; oraz
- c) w przypadku każdej inwestycji istnieje jasna i realistyczna strategia wyjścia.

4.3.6 *Zarządzanie na zasadach rynkowych*

Zarządzanie środkiem pomocy w celu zapewnienia kapitału podwyższonego ryzyka lub funduszem kapitału takiego rodzaju musi się odbywać na zasadach rynkowych. Zespół zarządzający musi się zachowywać jak menadżerowie sektora prywatnego, których celem jest optymalizacja zwrotu na rzecz ich inwestorów. To kryterium jest uważane za spełnione, jeżeli wszystkie poniższe warunki zostały dotrzymane:

- a) istnieje porozumienie pomiędzy profesjonalnym zarządcą funduszu lub przedsiębiorstwem zarządzającym i uczestnikami funduszu, przewidujące, że wynagrodzenie zarządcy uzależnione jest od wyników i określające cele funduszu oraz proponowane ramy czasowe inwestycji; oraz
- b) prywatni inwestorzy rynkowi są reprezentowani poprzez komitet inwestorów lub komitet doradczy w procesie podejmowania decyzji; oraz
- c) przy zarządzaniu funduszami stosuje się najlepsze praktyki i nadzór regulacyjny.

4.3.7 *Specjalizacja branżowa*

Z uwagi na fakt, że wiele funduszy sektora prywatnego koncentruje się na konkretnych technologiach innowacyjnych lub nawet poszczególnych sektorach (takich jak opieka zdrowotna, technologie informatyczne, biotechnologia), Komisja może zgodzić się na podejście sektorowe w odniesieniu do środków wykorzystujących kapitał podwyższonego ryzyka, pod warunkiem, że środki te wchodzą w zakres niniejszych wytycznych zgodnie z sekcją 2.1.

5. ZGODNOŚĆ ŚRODKÓW POMOCY W CELU ZAPEWNIENIA KAPITAŁU PODWYŻSZONEGO RYZYKA PODDANA SZCZEGÓŁOWEJ OCENIE

Ta sekcja wytycznych ma zastosowanie do środków w celu zapewnienia kapitału podwyższonego ryzyka, które nie spełniają wszystkich warunków określonych w sekcji 4. W odniesieniu do tych środków konieczne jest dokonanie bardziej szczegółowej oceny zgodności z traktatem WE, w oparciu o test bilansujący opisany w sekcji 1.3, ze względu na potrzebę ukierunkowania pomocy na określone nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku jak również ze względu na podwyższone ryzyko ewentualnego wypierania inwestorów prywatnych i zakłócenia konkurencji.

Analiza zgodności tych środków z traktatem WE dokonana zostanie w oparciu o kilka czynników pozytywnych i negatywnych. Żaden pojedynczy czynnik nie jest decydujący ani też żadna ich kombinacja nie może zostać uznana sama w sobie za wystarczającą dla zapewnienia zgodności. W niektórych przypadkach możliwość uwzględnienia określonych czynników oraz przypisywana im waga mogą być uzależnione od rodzaju środka.

Państwa członkowskie będą musiały przedstawić wszystkie czynniki oraz dokumenty, jakie uznają za przydatne do oceny danego środka. Wymagany zakres dokumentacji oraz ocena Komisji zależą będą od specyfiki każdego przypadku i będą proporcjonalne do stopnia nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku będącej przedmiotem działania oraz ryzyka wyparcia inwestycji prywatnych.

5.1 Środki pomocy poddane szczegółowej ocenie

Wymienione poniżej rodzaje środków w celu zapewnienia kapitału podwyższonego ryzyka, niezgodne z jednym lub więcej niż jednym z warunków określonych w sekcji 4, zostaną poddane bardziej szczegółowej ocenie zważywszy na mniej oczywiste dowody na nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku oraz podwyższone ryzyko wyparcia inwestycji prywatnych lub zakłócenia konkurencji.

a) ***Środki przewidujące transze inwestycyjne powyżej progu wynoszącego, zgodnie z zasadą „bezpiecznej przystani”, 1,5 mln EUR na docelowe MSP w każdym okresie 12 miesięcy***

Komisja jest świadoma, że rynek kapitału podwyższonego ryzyka oraz luka kapitałowa podlegają ciągłym zmianom, jak również tego, że nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku dotyczą przedsiębiorstwa w różnym stopniu w zależności od wielkości, etapu rozwoju działalności oraz przynależności do określonego sektora gospodarki. Dlatego Komisja gotowa jest rozważyć stwierdzenie zgodności ze wspólnym rynkiem środków w celu zapewnienia kapitału podwyższonego ryzyka, przewidujących transze inwestycyjne powyżej progu 1,5 mln EUR na przedsiębiorstwo rocznie, o ile zostanie przedstawiona niezbędna dokumentacja nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku.

b) ***Środki zapewniania finansowania na fazę rozszerzania działalności dla średnich przedsiębiorstw znajdujących się na obszarach nieobjętych pomocą***

Komisja przyznaje, że niektóre średnie przedsiębiorstwa znajdujące się na obszarach nieobjętych pomocą mogą borykać się z niedostatecznym dostępem do kapitału podwyższonego ryzyka, nawet w fazie rozszerzania działalności, pomimo dostępności finansowania dla przedsiębiorstw odnotowujących znaczące obroty lub ogólne saldo. Dlatego Komisja gotowa jest rozważyć stwierdzenie w niektórych przypadkach zgodności ze wspólnym rynkiem środków częściowo pokrywających fazę rozszerzania działalności średnich przedsiębiorstw, o ile zostanie przedstawiona niezbędna dokumentacja.

c) ***Środki przewidujące inwestycje kontynuacyjne w przedsiębiorstwa docelowe, które już otrzymały zastrzyki kapitału stanowiącego pomoc na kolejne rundy finansowania, nawet powyżej ogólnych progów zgodnych z zasadą „bezpiecznej przystani”, oraz na finansowanie początkowego etapu rozwoju przedsiębiorstw***

Komisja jest świadoma wagi inwestycji kontynuacyjnych w przedsiębiorstwa docelowe, które już otrzymały zastrzyki kapitału o charakterze pomocowym na wczesnych etapach ich rozwoju, na dalsze rundy finansowania, przekraczających nawet maksymalne transze inwestycyjne zgodne z zasadą „bezpiecznej przystani”, oraz finansowania początkowego etapu rozwoju przedsiębiorstw aż do wyjścia z inwestycji początkowej. Może być to konieczne dla uniknięcia rozwodnienia kapitału publicznego w tych rundach finansowania przy jednoczesnym zapewnieniu przedsiębiorstwom docelowym kontynuacji finansowania, tak by zarówno inwestorzy publiczni jak i prywatni mogli w osiągnąć pełne korzyści z ryzykownych inwestycji. W tych warunkach oraz zważywszy na specyfikę docelowego sektora oraz docelowych przedsiębiorstw Komisja jest gotowa rozważyć stwierdzenie zgodności ze wspólnym rynkiem inwestycji kontynuacyjnej, o ile kwota inwestycji jest zgodna z inwestycją początkową i wielkością funduszu.

d) **Środki przewidujące udział inwestorów prywatnych poniżej 50 % na obszarach nieobjętych pomocą i poniżej 30 % na obszarach objętych pomocą**

We Wspólnocie poziom rozwoju rynku prywatnego kapitału podwyższonego ryzyka jest bardzo zróżnicowany w poszczególnych państwach członkowskich. W niektórych przypadkach państwo może mieć trudności ze znalezieniem inwestorów prywatnych i dlatego Komisja gotowa jest rozważyć stwierdzenie zgodności ze wspólnym rynkiem środków z udziałem prywatnym poniżej progów określonych w sekcji 4.3.4, jeżeli państwa członkowskie przedłożą niezbędną dokumentację.

Problem ten może być jeszcze poważniejszy w przypadku środków w celu zapewnienia kapitału podwyższonego ryzyka, podejmowanych w odniesieniu do MŚP na obszarach objętych pomocą. W tych sytuacjach, ze względu na znaczne oddalenie od ośrodków, w których skoncentrowany jest kapitał podwyższonego ryzyka typu venture, mniejszą gęstość zaludnienia oraz większą niechęć inwestorów prywatnych do podejmowania ryzyka, przedsiębiorstwa mogą jeszcze bardziej odczuwać brak dostępnego kapitału. Te MŚP mogą także napotykać na takie trudności z popytem, jak trudności z przygotowaniem mającej szansę powodzenia koncepcji działalności gospodarczej gotowej na wchłonięcie inwestycji, mniejsze tradycje inwestowania na rynku kapitałowym oraz szczególną niechęć do utraty kontroli nad zarządzaniem przedsiębiorstwem w wyniku napływu kapitału podwyższonego ryzyka typu venture.

e) **Środki w celu zapewnienia kapitału zaangażowanego małym przedsiębiorstwom, które mogą przewidywać (i) mniejszy udział ze strony inwestorów prywatnych lub brak tego udziału oraz/albo (ii) przewagę wierzytelności instrumentów inwestycyjnych w przeciwieństwie do kapitałowych i quasi-kapitałowych instrumentów inwestycyjnych**

Nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku dotyczące przedsiębiorstw we wczesnej fazie rozwoju są wyraźniej odczuwalne ze względu na wysoki stopień ryzyka związanego z ewentualną inwestycją oraz potrzebą intensywnego wspierania przedsiębiorcy na tym kluczowym etapie. Odzwierciedleniem tego jest także niechęć lub niemal brak inwestorów prywatnych gotowych dostarczyć kapitał zaangażowany, co oznacza, że ryzyko wyparcia inwestorów prywatnych jest bardzo ograniczone lub nie występuje w ogóle. Ponadto możliwości zakłócenia konkurencji są ograniczone ze względu na znaczne oddalenie tych małych przedsiębiorstw od rynku. Takie przyczyny mogą uzasadniać bardziej przychylne stanowisko Komisji w kwestii środków stosowanych w odniesieniu do fazy wczesnego rozwoju, także ze względu na niezwykle istotną rolę, jaką mogą one odegrać w stymulowaniu rozwoju i tworzeniu nowych miejsc pracy we Wspólnocie.

f) **Środki obejmujące szczególnie narzędzie inwestycyjne**

Narzędzie inwestycyjne może uprościć dopasowanie inwestorów i docelowych MŚP i tym samym ułatwić tym ostatnim dostęp do kapitału podwyższonego ryzyka. W przypadku nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku związanych z przedsiębiorstwami, na które ukierunkowane jest działanie narzędzia inwestycyjnego, efektywność narzędzia może wymagać zastosowania zachęt finansowych. Na przykład inwestor może uznać, że rodzaj inwestycji, na które ukierunkowane jest narzędzie inwestycyjne, nie jest atrakcyjny w porównaniu z inwestowaniem większych transzy inwestycyjnych lub inwestycji w dłuższej działające przedsiębiorstwa lub na bardziej ustabilizowanych rynkach, pomimo oczywistego potencjału generowania zysków przedsiębiorstw docelowych. Tak więc Komisja jest gotowa rozważyć stwierdzenie zgodności ze wspólnym rynkiem środków obejmujących narzędzie inwestycyjne, pod warunkiem przedstawienia niezbędnej dokumentacji jasno określonej nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku.

g) **Koszty związane z pierwszym przeglądem przedsiębiorstw w celu dokonania inwestycji, ponoszone przed fazą kompleksowych badań przedinwestycyjnych („koszty rozpoznania” — scouting costs)**

Fundusze kapitału podwyższonego ryzyka i ich zarządcy mogą ponieść tzw. „koszty rozpoznania” przy wyborze MŚP, przed fazą due diligence (faza kompleksowych badań przedinwestycyjnych). Dotacje pokrywające część kosztów rozpoznania muszą zachęcać fundusze lub nimi zarządzających do przeprowadzenia szerszej zakrojonych działań „rozpoznawczych”, niż gdyby dotacji nie udzielono. Może to również być korzystne dla zainteresowanych MŚP, nawet jeżeli rozpoznanie nie doprowadzi do inwestycji, ponieważ umożliwia MŚP zdobycie doświadczenia w zakresie finansowania z wykorzystaniem kapitału podwyższonego ryzyka. Takie przyczyny mogą uzasadniać bardziej przychylne stanowisko Komisji w kwestii dotacji pokrywających część kosztów rozpoznania ponoszonych przez fundusze kapitału podwyższonego ryzyka lub nimi zarządzających, jeżeli spełnione są następujące warunki: Koszty kwalifikowane muszą ograniczać się do kosztów rozpoznania związanych z MŚP głównie w fazie zaangażowanej lub fazie rozruchu, jeżeli koszty te nie prowadzą do inwestycji i nie obejmują prawnych i administracyjnych kosztów funduszy. Ponadto dotacja nie może przekraczać 50 % kosztów kwalifikowanych.

5.2 Pozytywne skutki pomocy

5.2.1 Istnienie i udokumentowanie nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku

W przypadku środków w celu zapewnienia kapitału podwyższonego ryzyka, przewidujących transze inwestycyjne dla docelowych przedsiębiorstw wykraczające poza warunki określone w sekcji 4, w szczególności te, które przewidują transze powyżej 1,5 mln EUR na docelowe MŚP w każdym okresie 12 miesięcy, inwestycje kontynuacyjne lub finansowanie fazy ekspansji na rzecz średnich przedsiębiorstw znajdujących się na obszarach nieobjętych pomocą oraz środki obejmujące narzędzie inwestycyjne, Komisja wymagać będzie dodatkowego udokumentowania nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku będącej przedmiotem działania na każdym poziomie, na którym może występować pomoc, zanim uzna zgłoszony środek w celu zapewnienia kapitału podwyższonego ryzyka za zgodny ze wspólnym rynkiem. Dokumentacja taka musi być oparta na analizie wykazującej poziom luki kapitałowej w odniesieniu do przedsiębiorstw i sektorów, w których ma zostać zastosowany środek w celu zapewnienia kapitału ryzyka. Stosowne informacje dotyczą podaży kapitału podwyższonego ryzyka oraz kapitału na gromadzenie środków, jak również znaczenia branży kapitału podwyższonego ryzyka typu venture dla lokalnej gospodarki. Informacje takie najlepiej przedstawić dla okresów trzy- lub pięcioletnich poprzedzających zastosowanie środka oraz dla okresu przyszłego na podstawie rzetelnych prognoz, jeżeli są one dostępne. Dokumentacja do przedłożenia może również obejmować następujące elementy:

- a) postęp w gromadzeniu środków w ciągu ostatnich pięciu lat, także w porównaniu z odpowiednimi średnimi krajowymi lub europejskimi;
- b) obecną nadwyżkę środków pieniężnych;
- c) udział programów inwestycyjnych wspieranych finansowo przez państwo w łącznych inwestycjach kapitału podwyższonego ryzyka typu venture w okresie poprzedzających trzech do pięciu lat;
- d) procent nowopowstających firm korzystających z kapitału podwyższonego ryzyka typu venture;
- e) rozkład inwestycji według inwestowanych kwot;
- f) porównanie liczby przedstawionych planów operacyjnych z liczbą dokonanych inwestycji według segmentów (kwota inwestycji, sektor, runda finansowania itp.).

W przypadku środków podejmowanych w odniesieniu do MŚP znajdujących się na obszarach objętych pomocą, stosowne informacje muszą zostać uzupełnione o wszelkie inne stosowne dokumenty potwierdzające specyfikę regionalną, która uzasadnia charakter przewidywanego środka. Istotne mogą być następujące elementy:

- a) szacunek dodatkowej wielkości luki kapitałowej wynikającej z peryferyjnego położenia oraz innych specyficznych cech regionu, zwłaszcza pod względem łącznej kwoty zainwestowanego kapitału podwyższonego ryzyka, liczby funduszy lub narzędzi inwestycyjnych działających na danym terenie lub w bliskim sąsiedztwie, dostępności wykwalifikowanej kadry zarządczej, liczby transakcji oraz średniej i minimalnej wartości transakcji, jeżeli takie dane są dostępne;
- b) dane dotyczące specyfiki gospodarki lokalnej, społeczne lub historyczne przyczyny niedostatku kapitału podwyższonego ryzyka, w odpowiednich przypadkach w porównaniu ze stosownymi danymi lub sytuacją w danym kraju lub we Wspólnocie;
- c) wszelkie inne istotne wskaźniki potwierdzające zwiększony stopień nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku.

Państwa członkowskie mogą przedstawiać tą samą dokumentację kilkakrotnie, pod warunkiem, że warunki rynkowe, których dotyczy, nie uległy zmianie. Komisja zastrzega sobie prawo kwestionowania ważności przedstawionej dokumentacji.

5.2.2 Stosowność instrumentu

Istotnym elementem testu bilansującego jest to, czy i w jakim zakresie pomoc państwa w zakresie kapitału podwyższonego ryzyka może być uważana za odpowiedni instrument zachęcający do inwestycji prywatnego kapitału podwyższonego ryzyka. Ocena ta jest ściśle związana z oceną efektu zachęty oraz konieczności pomocy, jak określono w sekcji 5.2.3.

Dokonując szczegółowej analizy, Komisja zwróci szczególną uwagę na wszelkie oceny wpływu proponowanego środka dokonane przez państwa członkowskie. Jeżeli państwo członkowskie rozważało inne rozwiązania i jeżeli korzyści wynikające z zastosowania instrumentu selektywnego w postaci pomocy państwa zostały stwierdzone i przedstawione Komisji, wówczas środki uznawane są za stosowny instrument. Komisja oceni także dokumentację innych podejmowanych środków lub środków, które zostaną podjęte w przyszłości w związku z luką kapitałową, a mianowicie oceny *ex post* oraz aspekty podaży i popytu ważne dla docelowego MŚP, by stwierdzić, jakie byłoby ich oddziaływanie z proponowanym środkiem w celu zapewnienia kapitału podwyższonego ryzyka.

5.2.3 *Efekt zachęty oraz konieczność pomocy*

Efekt zachęty środków pomocy w celu zapewnienia kapitału podwyższonego ryzyka odgrywa kluczową rolę w ocenie zgodności. Komisja uważa, że efekt zachęty występuje w przypadku środków spełniających wszystkie warunki wymienione w sekcji 4. Jednak w przypadku środków, o których mowa w niniejszej sekcji, efekt zachęty staje się mniej oczywisty. Dlatego Komisja będzie także brać pod uwagę następujące kryteria dodatkowe, potwierdzające, że decyzje inwestycyjne podejmowane są w celu osiągnięcia zysku, a zarządzanie środkiem odbywa się na zasadach rynkowych.

5.2.3.1 Zarządzanie na zasadach rynkowych

Poza warunkami określonymi w sekcji 4.3.6, za czynnik pozytywny Komisja uznawać będzie powierzenie zarządzania środkiem w celu zapewnienia kapitału podwyższonego ryzyka lub funduszem kapitału podwyższonego ryzyka specjalistom z sektora prywatnego lub innym niezależnym specjalistom, wybranym w drodze przejrzystej i otwartej procedury, najlepiej przetargu publicznego, posiadającym udokumentowane doświadczenie, w tym także w zakresie inwestycji na rynkach kapitałowych, najlepiej w sektorze (sektorach), do którego (których) kierowanie są środki z funduszu, jak również orientację w kwestiach księgowych i prawnych istotnych z punktu widzenia inwestycji.

5.2.3.2 Istnienie komitetu inwestycyjnego

Kolejnym pozytywnym elementem byłoby istnienie komitetu inwestycyjnego, niezależnego od zarządcy funduszu, złożonego z niezależnych ekspertów z sektora prywatnego, posiadających znaczące doświadczenie w sektorze docelowym. Istotna byłaby także obecność przedstawicieli inwestorów lub niezależnych ekspertów wybranych w drodze przejrzystej i otwartej procedury, najlepiej przetargu publicznego. Zadaniem ekspertów byłoby przedstawianie kadrze lub firmie zarządzającej analiz bieżącej i przewidywanej sytuacji rynkowej oraz badanie i zgłaszanie potencjalnych przedsięwzięć docelowych, które mogą stanowić dobry przedmiot inwestycji.

5.2.3.3 Wartość środka/wielkość funduszu

Za czynnik pozytywny Komisja uznawać będzie odpowiedniej wielkości budżet na inwestycje w docelowe MŚP, dostępny w ramach środka w celu zapewnienia kapitału podwyższonego ryzyka, pozwalający na wykorzystanie efektu skali w zarządzaniu funduszem oraz dywersyfikację ryzyka w oparciu o pulę odpowiedniej liczby inwestycji. Wielkość funduszu powinna gwarantować możliwość pokrycia wysokich kosztów transakcji lub późniejszych etapów finansowania w przedsiębiorstwach docelowych, przynoszących większe zyski. Wielkość funduszu będzie uznawana za czynnik pozytywny także z uwzględnieniem sektora docelowego oraz o ile ryzyko wyparcia inwestycji prywatnych i zakłócenia konkurencji zostanie zminimalizowane.

5.2.3.4 Obecność „aniołów biznesu”

W przypadku środków ukierunkowanych na kapitał załączkowy, z uwagi na większy stopień nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku dostrzegany w tej fazie, Komisja przychylnie będzie się odnosić do bezpośredniego lub pośredniego zaangażowania „aniołów biznesu” w inwestycje na etapie wczesnego rozwoju. W takich okolicznościach Komisja gotowa jest rozważyć stwierdzenie zgodności ze wspólnym rynkiem środków, nawet jeśli zakładają dominację instrumentów wierzycielskich, łącznie z wyższym stopniem podporządkowania funduszy państwowych oraz prawem pierwszeństwa do udziału w zysku przysługującym „aniolom biznesu” lub wyższym wynagrodzeniem za przekazanie przez nich kapitału, a także aktywnym zaangażowaniem w zarządzanie środkiem/funduszem lub przedsiębiorstwem docelowym.

5.2.4 Proporcjonalność

Zgodność pomocy ze wspólnym rynkiem wymaga ograniczenia jej kwoty do niezbędnego minimum. Ten aspekt proporcjonalności można zapewnić w różny sposób, w zależności od formy danego środka. Jednak brak kontroli zabezpieczających przed nadmierną kompensacją inwestorów lub środków, w przypadku którego ryzyko strat ponosi wyłącznie sektor publiczny a/lub korzyści odnoszą wyłącznie inni inwestorzy, nie zostaną uznane za zgodne z zasadą proporcjonalności.

Za aspekty wpływające pozytywnie na ocenę zgodności z zasadą proporcjonalności Komisja uznawać będzie poniższe elementy, ponieważ stanowią one przykłady praktyki wzorcowej.

- a) **Otwarty konkurs dla menedżerów** Przejrzysty, otwarty konkurs z poszanowaniem zasady niedyskryminacji w celu dokonania wyboru kadry lub firmy zarządzającej, który zapewni wybór najlepszej oferty pod względem jakościowym i kosztowym, będzie uznawany za czynnik pozytywny, ponieważ przyczyni się do ograniczenia poziomu kosztów (i ewentualnie pomocy) do niezbędnego minimum, a także zminimalizuje ewentualne zakłócenia konkurencji.
- b) **Zaproszenie do składania ofert lub otwarte zaproszenie dla inwestorów** Zaproszenie do składania ofert dla ustalenia ewentualnych „warunków preferencyjnych” dla inwestorów lub dostępność takich warunków dla innych inwestorów. Dostępność taka może mieć formę otwartego zaproszenia dla inwestorów przy uruchomieniu funduszu inwestycyjnego albo narzędzia inwestycyjnego lub formę programu (np. programu gwarancji), który pozostawałby otwarty dla nowych podmiotów przez dłuższy czas.

5.3 Negatywne skutki pomocy

W celu oceny zgodności ze wspólnym rynkiem środków w celu zapewnienia kapitału ryzyka Komisja dokona zestawienia potencjalnych skutków negatywnych, takich jak zakłócenie konkurencji i ryzyko wyparcia inwestycji prywatnych, ze skutkami pozytywnymi. Potencjalnie skutki negatywne będą analizowane na każdym z trzech poziomów, na których może występować pomoc. Pomoc dla inwestorów oraz na rzecz narzędzi inwestycyjnych i funduszy inwestycyjnych może negatywnie wpłynąć na konkurencję na rynku kapitału podwyższonego ryzyka od strony podmiotów dostarczających tego kapitału. Pomoc udzielana przedsiębiorstwom docelowym może negatywnie wpływać na rynki produktów, na których przedsiębiorstwa te konkurują.

5.3.1 Wyparcie

Na poziomie rynku kapitału podwyższonego ryzyka od strony podmiotów dostarczających tego kapitału pomoc państwa może spowodować wyparcie inwestycji prywatnych. Może to ograniczyć efekt zachęty inwestorów prywatnych do przekazywania środków docelowym MŚP i zachęcić ich do oczekiwania na udzielenie przez państwo pomocy na takie inwestycje. Niebezpieczeństwo to jest tym większe, im wyższe kwoty transz inwestycyjnych przekazywanych przedsiębiorstwom, im większe przedsiębiorstwo oraz im późniejszy etap działalności gospodarczej, ponieważ w takich okolicznościach stopniowo zwiększa się dostępność prywatnego kapitału podwyższonego ryzyka.

Dlatego Komisja będzie wymagała szczegółowego udokumentowania ryzyka wyparcia w przypadku środków przewidujących większe transze inwestycyjne dla docelowych MŚP, inwestycje kontynuacyjne lub finansowanie fazy ekspansji średnich przedsiębiorstw znajdujących się na obszarach nieobjętych pomocą lub środków o niskim udziale inwestorów prywatnych, jak również środków obejmujących narzędzie inwestycyjne.

Ponadto państwa członkowskie będą musiały udokumentować, że nie istnieje ryzyko wyparcia, szczególnie w odniesieniu do docelowego segmentu, sektora lub struktury branży. Istotne mogą być następujące elementy:

- a) liczba firm/funduszy/narzędzi oferujących kapitał podwyższonego ryzyka typu venture obecnych w danym kraju lub na danym obszarze w przypadku funduszu regionalnego oraz segmenty, w których firmy lub fundusze te działają;

- b) wielkość, etap rozwoju i sektor działalności gospodarczej przedsiębiorstw docelowych;
- c) średnia wartość transakcji oraz ewentualnie minimalna wartość transakcji, które mogłyby zostać poddane analizie przez funduszy lub inwestorów;
- d) łączna kwota kapitału podwyższonego ryzyka typu venture dostępnego dla przedsiębiorstw docelowych oraz sektora, jak również etap, na którym stosowany jest dany środek.

5.3.2 Inne zakłócenia konkurencji

Jest mało prawdopodobne, by na poziomie rynku, na którym obecne są docelowe MŚP — z uwagi na to, że w większości przypadków będą to firmy założone w niedalekiej przeszłości — miały one znaczącą siłę rynkową i żeby w związku z tym doszło do zakłócenia konkurencji. Nie można jednak wykluczyć, że środki w celu zapewnienia kapitału podwyższonego ryzyka mogą wywołać skutek w postaci utrzymania na rynku nieefektywnych firm lub sektorów, które w innej sytuacji znikłyby. Ponadto nadmierne finansowanie nieefektywnych przedsiębiorstw z wykorzystaniem kapitału podwyższonego ryzyka mogłoby sztucznie podnieść ich wartość, zakłócając w ten sposób rynek kapitału podwyższonego ryzyka od strony podmiotów dostarczających tego kapitału, które musiałyby płacić wyższą cenę za kupno takich przedsiębiorstw. Pomoc kierowana do konkretnych sektorów może także przyczyniać się do utrzymywania produkcji w sektorach niekonkurencyjnych, podczas gdy pomoc kierowana do konkretnych regionów może przyczyniać się do nieefektywnego rozkładu czynników produkcji między regionami.

W dokonywanej przez siebie analizie tego ryzyka Komisja zbada w szczególności następujące czynniki:

- a) ogólną dotychczasową rentowność firm będących przedmiotem inwestycji oraz perspektywy rentowności tych firm w przyszłości;
- b) odsetek bankructw przedsiębiorstw, na które skierowany jest środek;
- c) maksymalną wielkość transzy inwestycyjnej przewidywaną w ramach środka w porównaniu z obrotem i kosztami docelowych MŚP;
- d) nadwyżkę zdolności produkcyjnych w sektorze korzystającym z pomocy.

5.4 Bilansowanie i decyzja

W świetle powyższych czynników pozytywnych i negatywnych Komisja rozważy skutki środka w celu zapewnienia kapitału ryzyka i stwierdzi, czy wynikające z niego zakłócenia mogą mieć negatywny wpływ na warunki transakcji na tyle, że byłoby to sprzeczne ze wspólnym interesem. Analiza w każdym przypadku opierać się będzie na ogólnej ocenie przewidywanego pozytywnego i negatywnego wpływu pomocy państwa. W tym celu Komisja nie będzie stosować kryteriów określonych w niniejszych wytycznych w sposób mechaniczny, lecz dokona ogólnej oceny ich względnej ważności.

Komisja może nie wnosić zastrzeżeń wobec zgłoszonego środka pomocy, nie wszczynając formalnego postępowania wyjaśniającego lub, po przeprowadzeniu formalnego postępowania wyjaśniającego określonego w art. 6 rozporządzenia (WE) nr 659/1999, zakończyć je decyzją zgodnie z art. 7 tegoż rozporządzenia. W przypadku podjęcia decyzji warunkowej w rozumieniu art. 7 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 659/1999 zamykającej formalne postępowanie wyjaśniające, Komisja może — w celu ograniczenia ewentualnego zakłócenia konkurencji i zapewnienia proporcjonalności — załączyć następujące warunki:

- a) jeżeli przewidywane są wyższe progi transz inwestycyjnych na przedsiębiorstwo docelowe — obniżenie kwoty maksymalnej proponowanej dla każdej transzy inwestycyjnej lub wyznaczenie maksymalnej kwoty finansowania na każde przedsiębiorstwo docelowe;
- b) jeżeli przewiduje się inwestycje w fazie ekspansji na rzecz średnich przedsiębiorstw znajdujących się na obszarach nieobjętych pomocą, Komisja może ograniczyć inwestycje przede wszystkim to fazy załazkowej i fazy rozruchu, lub ograniczyć inwestycje do jednej lub dwu rund, lub ograniczyć transze do maksymalnych progów na przedsiębiorstwo docelowe;

- c) jeżeli przewiduje się inwestycje kontynuacyjne — ustanowienie pewnych ograniczeń w odniesieniu do kwoty maksymalnej inwestowanej w każde przedsiębiorstwo docelowe, etapu inwestycyjnego kwalifikującego się do interwencji lub okresu, w którym udzielić można pomocy, także z uwzględnieniem sektora oraz wielkości funduszu;
- d) jeżeli przewidywany jest mniejszy udział inwestorów prywatnych — ewentualne wezwanie do progresywnego zwiększenia udziału inwestorów prywatnych na dalszych etapach działalności funduszu, ze szczególnym uwzględnieniem etapu rozwoju działalności, sektora, odpowiednich poziomów podziału zysku i podporządkowania i ewentualnie umiejscowienia przedsiębiorstw docelowych na obszarach objętych pomocą;
- e) w przypadku środków zakładających jedynie kapitał zaangażowany, Komisja może wymagać od państw członkowskich zagwarantowania, że państwo otrzymuje stosowny zysk z inwestycji, odpowiadający ryzyku poniesionemu przy dokonywaniu inwestycji, zwłaszcza gdy państwo finansuje inwestycję z wykorzystaniem quasi-kapitałowych instrumentów inwestycyjnych lub instrumentów wierzycielskich, z których zysk powinien być np. powiązany z ewentualnymi prawami do wykorzystania (np. prawami autorskimi) wynikającymi z praw własności intelektualnej wytworzonej w wyniku inwestycji;
- f) wezwanie do innego rozłożenia uzgodnionych podziałów zysków i strat oraz poziomu podporządkowania pomiędzy państwem a inwestorami prywatnymi;
- g) wezwanie do bardziej restrykcyjnych zobowiązań w zakresie kumulacji pomocy w celu zapewnienia kapitału ryzyka z pomocą udzieloną zgodnie z innymi przepisami lub programami ramowymi w zakresie pomocy państwa, w drodze odstępstwa od sekcji 6.

6. KUMULACJA

Jeżeli kapitał przekazany przedsiębiorstwu docelowemu w ramach środka w celu zapewnienia kapitału podwyższonego ryzyka wykorzystywany jest na finansowanie inwestycji początkowej lub pokrycie innych kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą na mocy rozporządzeń o wyłączeniach grupowych, wytycznych, programów ramowych lub innych dokumentów dotyczących pomocy państwa, odpowiednie pułapy pomocy lub maksymalne kwoty kwalifikowane będą zmniejszone ogólnie o 50 % oraz o 20 % w przypadku przedsiębiorstw docelowych znajdujących się na obszarach objętych pomocą w czasie pierwszych trzech lat od pierwszej inwestycji kapitału podwyższonego ryzyka i do łącznej otrzymanej kwoty. To zmniejszenie nie ma zastosowania do intensywności pomocy udzielanej na podstawie wspólnotowych zasad ramowych dotyczących pomocy państwa na badania i rozwój ⁽¹⁾ lub innych zastępujących je zasad ramowych lub rozporządzenia o wyłączeniu grupowym w tej dziedzinie.

7. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

7.1 Monitorowanie i sprawozdawczość

Rozporządzenie (WE) nr 659/1999 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 794/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 93 traktatu WE ⁽²⁾ nakładają na państwa członkowskie obowiązek przedkładania Komisji sprawozdań rocznych.

W odniesieniu do środków pomocy w celu zapewnienia kapitału podwyższonego ryzyka sprawozdanie musi zawierać sumaryczną tabelę przedstawiającą podział inwestycji dokonanych przez fundusz lub dokonanych na podstawie środka pomocy w celu zapewnienia kapitału podwyższonego ryzyka łącznie z wykazem wszystkich przedsiębiorstw będących beneficjentami środków pomocy w celu zapewnienia kapitału podwyższonego ryzyka. Sprawozdanie musi zawierać również krótki opis działalności funduszy inwestycyjnych oraz szczegóły potencjalnych rozważanych transakcji, transakcji rzeczywiście przeprowadzonych oraz rentowności narzędzi inwestycyjnych wraz ze zbiorczymi informacjami na temat kwoty kapitału zebranej za pomocą narzędzia. Komisja może wystąpić o dodatkowe informacje dotyczące udzielonej pomocy, aby sprawdzić, czy spełnione zostały warunki zawarte w decyzji Komisji zatwierdzającej środek pomocy.

Sprawozdania roczne są zamieszczane na stronie internetowej Komisji.

⁽¹⁾ Dz.U. C 45 z 17.2.1996, str. 5.

⁽²⁾ Dz.U. L 140 z 30.4.2004, str. 1.

Ponadto Komisja uważa, że konieczne jest podjęcie dalszych środków dla poprawy przejrzystości pomocy państwa we Wspólnocie. Niezbędne wydaje się być zwłaszcza zapewnienie państwom członkowskim, podmiotom gospodarczym, zainteresowanym stronom oraz samej Komisji łatwego dostępu do pełnego tekstu wszystkich programów pomocy na rzecz kapitału podwyższonego ryzyka.

Cel ten można łatwo osiągnąć poprzez utworzenie wzajemnie powiązanych stron internetowych. Dlatego też analizując programy pomocy na rzecz kapitału podwyższonego ryzyka, Komisja będzie systematycznie wymagać od zainteresowanych państw członkowskich zamieszczania pełnego tekstu ostatecznej wersji programów pomocy w internecie oraz informowania Komisji o adresie internetowym, pod którym można go znaleźć.

Programu pomocy nie można stosować przed zamieszczeniem omawianych informacji w internecie.

Państwa członkowskie muszą prowadzić szczegółową dokumentację zawierającą informacje na temat wszystkich środków pomocy w celu zapewnienia kapitału podwyższonego ryzyka. Taka dokumentacja musi zawierać wszystkie informacje konieczne dla ustalenia, czy warunki określone w wytycznych zostały zachowane, mianowicie w odniesieniu do wielkości transzy, wielkości przedsiębiorstwa (małe lub średnie), fazy rozwoju przedsiębiorstwa (faza załóżkowa, rozruchu lub rozszerzania działalności), branży działalności (najlepiej w formie czterocyfrowego kodu NACE (Ogólnej Klasyfikacji Działalności Gospodarczych we Wspólnotach Europejskich) oraz informacji dotyczących zarządzania funduszami i innych kryteriów wymienionych w niniejszych wytycznych. Informacje te muszą być przechowywane przez okres dziesięciu lat od dnia przyznania pomocy.

Komisja zwróci się do państw członkowskich o przedstawienie powyższych informacji, aby przeprowadzić ocenę wpływu niniejszych wytycznych po trzech latach od daty ich wejścia w życie.

7.2 Wejście w życie i okres obowiązywania

Komisja będzie stosować niniejsze wytyczne od daty ich opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. Niniejsze wytyczne zastąpią komunikat z 2001 r. pt. „Pomoc państwa a kapitał podwyższonego ryzyka”.

Wytyczne obowiązywać będą do dnia 31 grudnia 2013 r. Po odbyciu konsultacji z państwami członkowskimi Komisja może przed tą datą wprowadzić do nich zmiany z uwagi na istotne względy dotyczące polityki konkurencji lub polityki w zakresie kapitału podwyższonego ryzyka bądź też w celu uwzględnienia polityki Wspólnoty w innych dziedzinach i jej zobowiązań międzynarodowych. Jeśli okaże się to pomocne, Komisja może również przedstawić dalsze wyjaśnienia dotyczące jej podejścia do określonych zagadnień. Komisja zamierza dokonać przeglądu niniejszych wytycznych po upływie trzech lat od czasu ich wejścia w życie.

Komisja będzie stosować niniejsze wytyczne w odniesieniu do wszystkich zgłoszonych środków w celu zapewnienia kapitału podwyższonego ryzyka, względem których musi podjąć decyzję po opublikowaniu wytycznych w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, nawet w przypadku, gdy dane środki zostały zgłoszone przed publikacją niniejszych wytycznych.

Zgodnie z zawiadomieniem Komisji w sprawie zasad oceny pomocy państwa przyznanej bezprawnie („consecutio legis”) ⁽¹⁾, w przypadku pomocy niezgłoszonej Komisja będzie stosować:

- a) niniejsze wytyczne, jeżeli pomoc przyznano po ich opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*;
- b) komunikat pt. „Pomoc państwa a kapitał podwyższonego ryzyka” w pozostałych przypadkach .

7.3 Stosowne środki

Komisja niniejszym proponuje państwom członkowskim na podstawie art. 88 ust. 1 traktatu WE następujące stosowne środki dotyczące środków podejmowanych przez poszczególne państwa w celu zapewnienia kapitału podwyższonego ryzyka.

Państwa członkowskie powinny w razie konieczności dostosować podejmowane przez siebie środki w celu zapewnienia kapitału podwyższonego ryzyka dla zapewnienia ich zgodności z niniejszymi wytycznymi w terminie 12 miesięcy od wejścia w życie tych wytycznych.

Państwa członkowskie wzywa się do wyrażenia wyraźnej i bezwarunkowej zgody na zaproponowane stosowne środki w ciągu dwóch miesięcy od daty publikacji wytycznych. W przypadku braku odpowiedzi Komisja uzna, że dane państwo członkowskie nie wyraża zgody na zaproponowane środki.

⁽¹⁾ Dz.U. C 119 z 22.5.2002, str. 22.

POMOC PAŃSTWA — SŁOWENIA**Pomoc państwa nr C 20/2006 (ex NN 30/2006) — Domniemana pomoc państwa na rzecz Novoles Straža****Zaproszenie do zgłaszania uwag zgodnie z art. 88 ust. 2 traktatu WE**

(2006/C 194/03)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

Pismem z dnia 16 maja 2006 r., zamieszczonym w autentycznej wersji językowej na stronach następujących po niniejszym streszczeniu, Komisja powiadomiła Słowenię o swojej decyzji o wszczęciu postępowania określonego w art. 88 ust. 2 traktatu WE w odniesieniu do wyżej wspomnianego środka.

Zainteresowane strony mogą zgłaszać uwagi na temat środka, w odniesieniu do którego Komisja wszczyna postępowanie, w terminie jednego miesiąca od daty publikacji niniejszego streszczenia i następującego po nim pisma. Uwagi należy kierować do Dyrekcji Generalnej ds. Konkurencji Komisji Europejskiej na następujący adres lub numer faksu:

European Commission
Directorate-General for Competition
State aid Greffe
Office: SPA3, 6/5
B-1049 Brussels
Faks: (32-2) 296 12 42

Otrzymane uwagi zostaną przekazane Słowenii. Zainteresowane strony zgłaszające uwagi mogą wystąpić z odpowiednio umotywowanym pisemnym wnioskiem o objęcie ich tożsamości klauzulą poufności.

TEKST STRESZCZENIA**I. PROCEDURA**

1. W dniu 27 maja 2004 r. rząd słoweński przyjął rezolucję stanowiącą, że słoweńskiemu przedsiębiorstwu Novoles Lesna Industrija Straža d.d. (zwanemu dalej „Novoles Straža”) należy przyznać określone środki finansowe. Władze słoweńskie nie zgłosiły tej decyzji Komisji, ponieważ została ona przyjęta przez komitet ds. kontroli pomocy państwa w Słowenii w dniu 23 kwietnia 2004 r., tj. przed przystąpieniem Słowenii do UE. Jednakże zgodnie z praktyką Komisji właściwym kryterium jest prawnie wiążący akt, poprzez który właściwe władze krajowe przyznają pomoc państwa, w związku z czym omawiany środek stanowi nową pomoc i powinien zostać zgłoszony na podstawie art. 88 traktatu WE i oceniony zgodnie z art. 87 traktatu WE.

II. OPIS ŚRODKA POMOCY

2. Novoles Straža jest słoweńskim producentem półwyrobów drewnianych, takich jak sklejka i okleiny wysokiej jakości, oraz mebli, takich jak krzesła, stoły i inne artykuły meblowe. Przedsiębiorstwo doświadczyło trudności finansowych w 2003 r.
3. W związku z tym opracowano pięcioletni plan restrukturyzacji na okres 2004-2008, określający zmianę kierunku działalności przedsiębiorstwa, restrukturyzację długu, restrukturyzację przemysłową i restrukturyzację zatrudnienia. W tym celu przedsiębiorstwo otrzymało gwarancję kredytową od państwa w wysokości ok. 0,8 mln EUR na restrukturyzację technologiczną, dotację skarbu państwa w wysokości około 1,2 mln EUR na odprawy z tytułu zwol-

nień i przekwalifikowanie oraz gwarancję rządową w wysokości 4,6 mln EUR na restrukturyzację finansową.

III. OCENA

4. Komisja uważa, że omawiany środek stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 traktatu WE. Na obecnym etapie Komisja ma wątpliwości co do zgodności środka ze wspólnym rynkiem, a w szczególności z wytycznymi wspólnotowymi dotyczącymi pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw z 1999 r. ⁽¹⁾
5. Po pierwsze, Komisja nie jest pewna, czy występowały zwyczajowe oznaki świadczące o tym, że przedsiębiorstwo znajdowało się w trudnej sytuacji, biorąc pod uwagę, że jego sprzedaż nadal rosła w 2003 r., a zapasy nadal malały w 2002 r. Po drugie, nie jest całkowicie jasne, w jaki sposób plan restrukturyzacji miałby umożliwić przedsiębiorstwu odzyskanie długoterminowej rentowności. Po trzecie, Komisja ma wątpliwości co do tego, czy przedsiębiorstwo wniosło znaczny wkład własny w restrukturyzację, ponieważ ewentualny wkład z własnych zasobów finansowych wydaje się niemożliwy z uwagi na fakt, że przedsiębiorstwo nie miało płynności finansowej i nie uzyskało funduszy od inwestorów. Po czwarte, Komisja ma wątpliwości, czy środek pomocy jest zgodny z zasadą jednorazowej pomocy z uwagi na fakt, że przedsiębiorstwo otrzymało już pomoc na restrukturyzację w 1999 r. Wreszcie Komisja nie jest pewna, czy fakt, że nie zastosowano żadnych środków wyrównawczych, jest do przyjęcia w omawianej sprawie.

⁽¹⁾ Wytyczne wspólnotowe dotyczące pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw, Dz.U. C 288 z 9.10.1999, str. 2.

Zgodnie z art. 14 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 można wystąpić do beneficjenta o zwrot wszelkiej bezprawnie przyznanej pomocy.

TEKST PISMA

„1. Komisija želi obvestiti Slovenijo, da je po preučitvi informacij o zgoraj navedeni pomoči, ki jih je prejela od slovenskih organov, sklenila začeti postopek iz člena 88(2) Pogodbe ES.

I. POSTOPEK

2. Dne 1. decembra 2004 je Komisija prejela pritožbo glede domnevne pomoči slovenskemu lesnopredelovalnemu podjetju Novoles Lesna Industrija Straža d.d. (v nadaljnjem besedilu „Novoles Straža“).
3. S pismoma z dne 21. decembra 2004 in 10. maja 2005 je Komisija zahtevala informacije glede časa dodelitve domnevne pomoči, do 15. novembra 2005 in 23. decembra 2005 pa je zahtevala informacije o prestrukturiranju podjetja. Slovenski organi so odgovorili s pismi z dne 19. januarja 2005, 8. junija 2005, 5. decembra 2005 in 6. februarja 2006.
4. Slovenski organi so v pismu z dne 8. junija 2005 Komisiji sporočili, da so bili ukrepi odobreni pred pristopom in da niso bili vključeni v tako imenovani začasni postopek, ker je bila ekonomska izpostavljenost državne pomoči natančno znana pred postopkom.
5. Iz sklepa, ki ga je predložila Slovenija, je razvidno, da je razne ukrepe državnega financiranja odobrila medresorska strokovna komisija dne 16. aprila 2004. Pozneje so družbe dne 20. aprila 2004 zaprosile komisijo za spremljanje državnih pomoči za soglasje, ki je bilo izdano dne 23. aprila 2004. Komisija za spremljanje državnih pomoči je odločila, da so ukrepi državna pomoč, ki je skladna z zakonom o spremljanju državnih pomoči.
6. Šele 27. maja 2004 pa je vlada sprejela resolucijo, da bi bilo treba družbi dodeliti državno pomoč na način, ki ga določajo resolucije pristojne medresorske strokovne komisije. V pismu z dne 2. februarja 2006 je Slovenija potrdila, da je bila pomoč odobrena družbi Novoles Straža [...] s sklepom vlade v času, ko je bila Slovenija že polnopravna članica EU“.

II. PODROBEN OPIS POMOČI

7. Družba Novoles Straža je proizvajalec lesenih polizdelkov, kot so vezane plošče in furnir, ter pohištva, kot so mize in stoli ter drugo pohištvo za maloprodajo. Družba je v kraju Straža v Sloveniji, leta 2003 pa je imela okoli 800 zaposlenih (leta 2002 pa 650). Novoles Straža je ena od družb, ki v slovenskem lesnem in pohištvenem sektorju zaposlujejo največ delavcev.
8. Družba je v lasti več fizičnih oseb in investicijskih skladov, od katerih ima eden, in sicer investicijski sklad PID, več

kakor 25-odstotni delež, ki znaša 33,4 odstotka. Videti je, da je 8,5 odstotka v državni lasti.

9. Družba ima več odvisnih družb, med katerimi so Novoles-Primara, d.o.o., Pohištvo Brežice, d.d. in IP TP Intarzija, d.o.o.
10. Glavni finančni in operativni pokazatelji kažejo, da se je finančno poslovanje družbe leta 2003 poslabšalo. Družba je izgubila velik delež svojega registriranega osnovnega kapitala, ki je znašal 1,262 milijard SIT [okoli 5,3 milijonov EUR ⁽²⁾], aprila 2004 pa le še 0,75 milijarde SIT. Poleg tega je družba od leta 2003 naprej ustvarjala izgubo, njen prosti denarni tok pa se je od leta 2002 zmanjšal. Vendar pa so se njene zaloge leta 2002 zmanjšale, povečale pa so se le leta 2003. Poleg tega je do leta 2003 prodaja rasla.
11. Aprila 2004 je družba Novoles Straža ministrstvu za gospodarstvo predložila načrt prestrukturiranja za obdobje od 2004 do 2008. V njem družba razlaga, da je stečaj grozil celotni družbi, to pa dokazuje s sklicevanjem na različne teste, npr. tako imenovana Altmanova vrednost Z, ki kažejo, da je od leta 2001 družbi grozil stečaj.
12. Družba svoje trenutne razmere razlaga s padcem gospodarske rasti na glavnih izvoznih trgih (zlasti v Nemčiji in ZDA), kjer prodaja 60 odstotkov svoje proizvodnje. Poleg tega je v zadnjih letih veliko vlagala v posodobitev tehnologije in širitev proizvodnih programov. Zaradi upada prihodkov v letu 2003 družba ni mogla več poravnati obveznosti iz lastnih sredstev, ampak je morala povečati svoje dolgove in s tem finančne obremenitve. Organizacijska struktura ji ni omogočila uskladiti proizvodnje s povpraševanjem.
13. Glavna poglavja prestrukturiranja družbe Novoles Straža je mogoče povzeti:
 - Družba Novoles Straža bo spremenila prodajno strategijo tako, da se bo preusmerila s trgov EU in severnoameriških trgov zlasti na vzhodnoevropski in ruski trg. Poleg tega si družba prizadeva zmanjšati svoj delež polizdelkov v korist končnih izdelkov.
 - Da bi postala stroškovno učinkovitejša in prilagodila tehnološko opremo proizvodnji, ki bo vezana na povpraševanje, ter da bi izpolnjevala okoljske standarde, bo izvedla industrijsko prestrukturiranje. Stroške v višini 1,656 milijarde SIT bo deloma krila iz lastnih sredstev, deloma pa s posojilom v znesku 200 milijonov SIT (0,8 milijona EUR), zavarovanim z državnim jamstvom.
 - Cilj prestrukturiranja zaposlenih bo zmanjšanje števila zaposlenih za 96 delavcev, za preostale zaposlene pa bo izvedla posebno in splošno usposabljanje. Stroške v višini 537 milijona SIT bo deloma krila z lastnimi sredstvi, deloma pa s subvencijo v znesku 283 milijonov SIT (1,2 milijona EUR).

⁽²⁾ Glede na to, da je na začetku leta 2006 1 EUR = 240 slovenskih tolarjev (SIT).

- Cilj finančnega prestrukturiranja je reprogramiranje obstoječih kratkoročnih finančnih obveznosti, predvideno pa je z državnim jamstvom, s katerim bo zagotovljen nov kredit v višini 1,100 milijarde SIT (4,6 milijona EUR).
14. Na podlagi realističnih predvidevanj, ki predpostavljajo od 3,6- do 5,7-odstotno letno rast domače prodaje in 6,5- do 8,4-odstotno letno rasti prodaje v tujini, bo po načrtu leta 2004 prestrukturiranje doseglo do 4,2-odstotni presežek iz poslovanja, leta 2008 pa naj bi presežek dosegel 11,7 odstotka. Dobiček iz poslovanja v primerjavi z lastniškim kapitalom se bo v letu 2007 povečal na 12,6 odstotkov.
15. Komisija za spremljanje državnih pomoči je določila izravnalni ukrep, da družba v obdobju prestrukturiranja ne sme prejeti nobene druge državne pomoči.
16. Slovenija je obvestila Komisijo, da je družba Novoles Straža v letu 2004 iz javnih in zasebnih virov prejela tudi ugodna posojila za okoljske namene v znesku [...] (*) SIT ([...] EUR), katerih neto protivrednost nepovratnih sredstev naj bi znašala [...] SIT ([...] milijona EUR).
17. Slovenija tudi poroča, da je družba v letu 1999 prejela [...] SIT ([...] EUR) pomoči za reševanje in prestrukturiranje, [...] SIT ([...] EUR) pomoči za zaposlovanje, [...] pomoči za raziskave in razvoj ter [...] SIT ([...] EUR) izvozne pomoči.

III. PRESOJA POMOČI

1. Obstoj državne pomoči

18. V skladu s členom 87 Pogodbe ES je vsaka pomoč, ki jo dodeli država članica, ali kakršna koli vrsta pomoči iz državnih sredstev, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga, nezdržljiva državna pomoč, če prizadene trgovino med državami članicami, razen kadar jo je mogoče upravičiti na podlagi člena 87(2) ali (3) ES.
19. Komisija opaža, da je pomoč dodeljena iz državnih sredstev posameznemu podjetju. Ker trgovina z lesnimi izdelki med Slovenijo in drugimi državami članicami obstaja, bi lahko ukrep izboljšal položaj prejemnika v primerjavi z njegovimi konkurenti v Sloveniji in v EU, kar pomeni, da pomoč izkrivlja konkurenco in vpliva na trgovino med državami članicami. Zato Komisija meni, da sedanje jamstvo in subvencija družbi Novoles Straža pomenita državno pomoč v skladu s členom 87(1) Pogodbe ES.
20. Slovenski organi so sprva dvomili, da je Komisija pristojna za presojo pomoči na podlagi člena 88 Pogodbe ES, glede na to, da je bila pomoč izplačana pred pristopom. Komisija je bila soočena z vprašanjem, ali sme presojati pomoč, dodeljeno tik pred pristopom, v smislu Priloge IV.3 Akta o

pristopu⁽³⁾. Komisija je pojasnila, da je ustrezní kriterij, s katerim se ugotovi, ali je bila pomoč izvedena pred pristopom, pravno zavezujoča listina, s katero se pristojni nacionalni organi obvežejo, da bodo odobrili pomoč⁽⁴⁾. Odsotnost takega sklepa pred pristopom pomeni, da ukrep ni bil odobren pred pristopom in pomeni novo pomoč, katere skladnost s skupnim trgovim Komisija presoja na podlagi člena 88 Pogodbe ES.

21. V tem primeru Komisija zaključuje, da ustrezná zavezujoča listina, s katero so se pristojni nacionalni organi obvezali, da bodo odobrili pomoč, ni začela veljati pred pristopom. Veljavni slovenski zakon v členu 22 določa, da se pomoč dodeli s sklepom vlade na predlog ministrstva. Predhodni sklepi medresorskih strokovnih odborov in pristojnega ministrstva so bili sicer potrebni za dodelitev, vendar pa niso zadostovali za odobritev pomoči. Končno odločitev sprejme vlada. Ta resolucija pa je bila izdana šele maja 2004. Zato ukrep predstavlja novo pomoč in ga je treba prijaviti na podlagi člena 88 Pogodbe ES in presojati na podlagi člena 87(1) Pogodbe ES.

3. Združljivost pomoči

22. Slovenija je navedla, da gre za pomoč za prestrukturiranje, ki bi morala izpolnjevati merila iz Smernic Skupnosti o pomoči za reševanje in prestrukturiranje podjetij v težavah (v nadaljnjem besedilu „smernice“) glede združljivosti s skupnim trgovim na podlagi člena 87(3) Pogodbe ES. Če je družba resnično v težavah, se ne uporablja nobena druga izjema iz člena 87(2) ali (3) Pogodbe ES. Ker je bila pomoč dodeljena maja 2004, jo je treba presojati na podlagi smernic o pomoči za reševanje in prestrukturiranje iz leta 1999⁽⁵⁾.
23. Komisija dvomi, da je družba Novoles Straža upravičena do pomoči za prestrukturiranje. Ni jasno, ali družba Novoles Straža ni del večje poslovne skupine v smislu točke 8 smernic, glede na to, da kontrolni delež investicijskih skladov PID znaša več kakor 25 odstotkov. Komisija se tudi sprašuje, ali ne bi mogla pridobiti finančne podpore od svojih delničarjev. Če so bili lastniki družbe očitno sposobni zagotoviti finančne vloške v zadnjih letih, zakaj tega niso mogli storiti tudi leta 2004?
24. Poleg tega je jasno, da družba ne kaže kapitalske izgube na podlagi točke 5 smernic, zato Komisija dvomi, da ima družba vse običajne znake podjetja v težavah na podlagi točke 6 smernic. Res je, da je družba imela izgube v letu 2003 ter da se ji je od leta 2002 zmanjšal denarni tok. Po drugi strani pa se je prodaja povečala tudi leta 2003, zaloge pa so se leta 2002 še zmanjšale, kakor je navedeno v točki (10). Zato Komisija ni prepričana, ali je slabo poslovanje družbe izjemen dogodek, in ne stalna težnja. Leto 2003 je bilo slabo poslovno leto za številne družbe v EU. Komisiji ni jasno, zakaj vlagatelji ne bi mogli premestiti teh težav preprosto s pomočjo zunanega financiranja.

⁽³⁾ Predviden je pravni okvir za presojo shem pomoči in posameznih pomoči, izvedenih v novi državi članici pred datumom pristopa k EU, ki se uporablja tudi po pristopu (tako imenovani začasni mehanizem).

⁽⁴⁾ Podrobnosti so v odločitvi Komisije v zadevi C-3/2005 FSO, UL C 100 z dne 26.4.2005, str. 2, od točke 38 naprej.

⁽⁵⁾ Smernice Skupnosti o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje podjetij v težavah, UL C 288, 9.10.1999, str. 2.

(*) Zajeto z obveznostjo varovanja poslovnih skrivnosti.

25. Poleg tega ni jasno, kako bo načrt prestrukturiranja omogočil družbi ponovno vzpostavitev dolgoročne rentabilnosti. Čeprav informacije o načrtu kažejo, da bi več notranjih ukrepov lahko preusmerilo družbo, in da vsebuje napovedi, po katerih je ponovna vzpostavitev rentabilnosti mogoča, Komisija ni prejela dovolj podatkov, da bi lahko presodila v zvezi s predpostavkami glede prihodnje donosnosti. Komisija zlasti nima dovolj podatkov, ki bi utemeljevali predpostavljeno gibanje prodaje.
26. Komisija tudi dvomi, da je prejemnik zagotovil dovolj lastnih sredstev. Načrt in pojasnila, ki jih je dala Slovenija, kažejo samo, da bo družba prispevala lastna sredstva za prestrukturiranje, pri tem pa ne navaja, kako bodo lastna sredstva ustvarjena. Glede na to, da družba nima prostih denarnih sredstev in da naj ne bi bila sposobna pridobiti sredstev od svojih vlagateljev, je videti, da to kaže na uporabo prihodnjega denarnega toka. Ker pa se nanaša na prihodnje prispevke, to ni sprejemljiv ukrep za lastni prispevek⁽⁶⁾. Komisija pričakuje natančna pojasnila glede izvora in časa teh sredstev.
27. Komisija tudi ni opazila nobenih izravnalnih ukrepov, ki bi jih zagotovila družba, čeprav je videti, da na trgu lesne in pohištvene industrije ni težav zaradi strukturnih presežnih zmogljivosti. Komisija bi potrebovala podrobno analizo trga in nadaljnje informacije v tej zvezi.
28. Komisija ni prepričana, ali družba izpolnjuje pogoj „enkrat in zadnjič“ iz točke 48 smernic in naprej. Družba je v zadnjih desetih letih nedvomno prejela obsežno pomoč za reševanje in prestrukturiranje.
29. Komisija meni, da bi se moral v tem primeru uporabiti pogoj „enkrat in zadnjič“, kljub temu, da je bila pomoč za reševanje in prestrukturiranja odobrena, preden je Slovenija pristopila k Evropski uniji. To pa zato, ker bo Komisija pri presoji uporabe tega pogoja obravnavala samo dejansko stanje, in sicer ali je bilo podjetje v zadnjih desetih letih v težavah in je imelo možnost te težave

premagati. Zato Komisija, če Slovenija v tem primeru ne more dokazati obstoja izjemnih okoliščin, na primer, da leta 1999 ni imela delujočega tržnega gospodarstva⁽⁷⁾, domneva, da sedanja pomoč za prestrukturiranje ne izpolnjuje pogoja „enkrat in zadnjič“.

30. Komisija potrebuje tudi več informacij o vseh drugih pomočeh, dodeljenih v letu 2004, saj bi se lahko tudi te šteje kot pomoč za reševanje in prestrukturiranje, glede na to, da je malo verjetno, da bi bila taka pomoč odobrena podjetju v težavah.

IV. SKLEPNE UGOTOVITVE

31. Ta odločitev se obravnava kot odločitev o začetku uradnega postopka preiskave v smislu člena 88(2) Pogodbe ES in Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999. Komisija, v skladu s postopkom iz člena 88(2) Pogodbe ES, zahteva, da Slovenija v enem mesecu od datuma prejema tega dopisa predloži svoje pripombe in pošlje vse informacije, ki bi lahko pomagale pri presoji pomoči.
32. Komisija zahteva, da Slovenija takoj pošlje kopijo tega dopisa možnemu prejemniku pomoči.
33. Komisija bi želela opomniti Slovenijo, da ima člen 88(3) Pogodbe ES odločilni učinek, in opozoriti na člen 14 Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999, ki določa, da se lahko vsa nezakonita pomoč izterja od prejemnika.
34. Komisija opozarja Slovenijo, da bo zainteresirane stranke obvestila z objavo tega dopisa in njegovega povzetka v *Uradnem listu Evropske unije*. Z objavo obvestila v Dodatku EGP k *Uradnemu listu Evropske unije* bo obvestila tudi zainteresirane stranke v državah Efte, ki so podpisnice Sporazuma EGP, Nadzornemu organu EFTA pa bo poslala izvod tega dopisa. Vse zainteresirane stranke bodo pozvane, da oddajo svoje pripombe v enem mesecu od datuma objave tega obvestila.”

⁽⁶⁾ Odločitve Komisije v zadevi C-19/2000 TGI, UL L 62, 5.3.2002, str. 30, točka 106 in zadevi C-30/1998 Wildauer Kurbelwelle, UL L 287, 14.11.2000, str. 51 točka, 52.

⁽⁷⁾ Glej odločitve Komisije v zadevah N 584/04 Vingriai, UL C 187, 30.7.2005, str. 15 točka 19 glede Latvije.

POMOC PAŃSTWA — SŁOWENIA**Pomoc państwa nr C 19/2006 (ex NN 29/2006) — Domniemana pomoc państwa na rzecz Javor Pivka****Zaproszenie do zgłaszania uwag zgodnie z art. 88 ust. 2 traktatu WE**

(2006/C 194/04)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

Pismem z dnia 16 maja 2006 r., zamieszczonym w autentycznej wersji językowej na stronach następujących po niniejszym streszczeniu, Komisja powiadomiła Słowenię o swojej decyzji o wszczęciu postępowania określonego w art. 88 ust. 2 traktatu WE w odniesieniu do wyżej wspomnianego środka.

Zainteresowane strony mogą zgłaszać uwagi na temat środka, w odniesieniu do którego Komisja wszczyna postępowanie, w terminie jednego miesiąca od daty publikacji niniejszego streszczenia i następującego po nim pisma. Uwagi należy kierować do Dyrekcji Generalnej ds. Konkurencji Komisji Europejskiej na następujący adres lub numer faksu:

European Commission
Directorate-General for Competition
State aid Greffe
Office: SPA3, 6/5
B-1049 Brussels
Faks: (32-2) 296 12 42

Otrzymane uwagi zostaną przekazane Słowenii. Zainteresowane strony zgłaszające uwagi mogą wystąpić z odpowiednio umotywowanym pisemnym wnioskiem o objęcie ich tożsamości klauzulą poufności.

TEKST STRESZCZENIA**I. PROCEDURA**

1. W dniu 27 maja 2004 r. rząd słoweński przyjął rezolucję stanowiącą, że słoweńskiemu przedsiębiorstwu Javor Pivka Lesna Industrija d.d. (zwanemu dalej „Javor Pivka”) należy przyznać określone środki finansowe. Władze słoweńskie nie zgłosiły tej decyzji Komisji, ponieważ została ona przyjęta przez komitet ds. kontroli pomocy państwa w Słowenii w dniu 20 kwietnia 2004 r., tj. przed przystąpieniem Słowenii do UE. Jednakże zgodnie z praktyką Komisji właściwym kryterium jest prawnie wiążący akt, poprzez który właściwe władze krajowe przyznają pomoc państwa, w związku z czym omawiany środek stanowi nową pomoc i powinien zostać zgłoszony na podstawie art. 88 traktatu WE i oceniony zgodnie z art. 87 traktatu WE.

II. OPIS ŚRODKA POMOCY

2. Javor Pivka jest słoweńskim producentem półwyrobów drewnianych, takich jak płyty szalunkowe, sklejka i okleiny wysokiej jakości, oraz mebli, takich jak krzesła i stoły. Przedsiębiorstwo doświadczyło trudności finansowych w 2003 r.
3. W związku z tym opracowano pięcioletni plan restrukturyzacji na okres 2004-2008, określający zmianę kierunku działalności przedsiębiorstwa oraz restrukturyzację przemysłową i restrukturyzację zatrudnienia. W tym celu przedsiębiorstwo otrzymało gwarancję kredytową od państwa w wysokości ok. 4,6 mln EUR na restrukturyzację technolo-

giczną, dotację skarbu państwa w wysokości ok. 1,6 mln EUR na odprawy z tytułu zwolnień i przekwalifikowanie oraz kredyt prywatny w wysokości 1,65 mln EUR na restrukturyzację finansową.

III. OCENA

4. Komisja uważa, że omawiany środek stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 traktatu WE. Na obecnym etapie Komisja ma wątpliwości co do zgodności środka ze wspólnym rynkiem, a w szczególności z wytycznymi wspólnotowymi dotyczącymi pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw z 1999 r. ⁽¹⁾
5. Po pierwsze, Komisja nie jest pewna, czy występowały zwyczajowe oznaki świadczące o tym, że przedsiębiorstwo znajduje się w trudnej sytuacji, biorąc pod uwagę, że jego sprzedaż rosła do 2003 r., a zapasy nadal malały w 2002 r. Po drugie, nie jest całkowicie jasne, w jaki sposób plan restrukturyzacji miałby umożliwić przedsiębiorstwu odzyskanie długoterminowej rentowności. Po trzecie, Komisja ma wątpliwości co do tego, czy przedsiębiorstwo wniosło znaczny wkład własny w restrukturyzację, ponieważ ewentualny wkład z własnych zasobów finansowych wydaje się niemożliwy z uwagi na fakt, że przedsiębiorstwo nie miało płynności finansowej i nie uzyskało funduszy od inwestorów. Wreszcie Komisja nie jest pewna, czy fakt, że nie zastosowano żadnych środków wyrównawczych, jest do przyjęcia w omawianej sprawie.

⁽¹⁾ Wytyczne wspólnotowe dotyczące pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw, Dz.U. C 288 z 9.10.1999, str. 2.

Zgodnie z art. 14 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 można wystąpić do beneficjenta o zwrot wszelkiej bezprawnie przyznanej pomocy.

TEKST PISMA

„1. Komisija želi obvestiti Slovenijo, da je po preučitvi informacij o zgoraj navedeni pomoči, ki jih je prejela od slovenskih organov, sklenila začeti postopek iz člena 88(2) Pogodbe ES.

I. POSTOPEK

2. Dne 1. decembra 2004 je Komisija prejela pritožbo glede domnevne pomoči slovenskemu lesnopredelovalnemu podjetju Javor Pivka lesna industrija d.d. (v nadaljnjem besedilu „Javor Pivka“).
3. S pismoma z dne 21. decembra 2004 in 10. maja 2005 je Komisija zahtevala informacije glede časa dodelitve domnevne pomoči, do 15. novembra 2005 in 23. decembra 2005 pa je zahtevala informacije o prestrukturiranju podjetja. Slovenski organi so odgovorili s pismi z dne 19. januarja 2005, 8. junija 2005, 5. decembra 2005 in 6. februarja 2006.
4. Slovenski organi so v pismu z dne 8. junija 2005 Komisiji sporočili, da so bili ukrepi odobreni pred pristopom in da niso bili vključeni v tako imenovani začasni postopek, ker je bila ekonomska izpostavljenost državne pomoči natančno znana pred postopkom.
5. Iz sklepa, ki ga je predložila Slovenija, je razvidno, da je razne ukrepe državnega financiranja odobrila medresorska strokovna komisija dne 6. aprila 2004. Pozneje so družbe dne 9. aprila 2004 zaprosile komisijo za spremljanje državnih pomoči za soglasje, ki je bilo izdano dne 20. aprila 2004. Komisija za spremljanje državnih pomoči je odločila, da so ukrepi državna pomoč, ki je skladna z zakonom o spremljanju državnih pomoči.
6. Šele 27. maja 2004 pa je vlada sprejela resolucijo, da bi bilo treba družbi dodeliti državno pomoč na način, ki ga določajo resolucije pristojne medresorske strokovne komisije. V pismu z dne 2. februarja 2006 je Slovenija potrdila, da je bila pomoč odobrena družbi Javor Pivka [...] s sklepom vlade v času, ko je bila Slovenija že polnopravna članica EU⁽²⁾.

II. PODROBEN OPIS POMOČI

7. Družba Javor Pivka je proizvajalec lesenih polizdelkov, kot so opažne plošče, vezane plošče in furnir, ter pohištva, kot so mize in stoli. Družba je na območju Pivke v Sloveniji, leta 2003 pa je imela okoli 800 zaposlenih. Javor Pivka je ena od družb, ki v slovenskem lesnem in pohištvenem sektorju zaposlujejo največ delavcev.
8. Družba je v lasti več fizičnih oseb in investicijskih skladov, od katerih nihče ne presega 25-odstotnega deleža. Z izjemo Kapitalske družbe d.d., ki ima v lasti okoli 5 odstotkov, so institucionalni lastniki zasebni. Pred kratkim so jo dokapitalizirale njene matične družbe.

9. Družba ima več odvisnih družb; nekatere izmed njih tržijo proizvode v večjih slovenskih mestih, nekatere družbe, prevzete januarja 2003, pa izvajajo programe predelave in obdelave lesa.

10. Glavni finančni in operativni pokazatelji kažejo, da se je finančno poslovanje družbe leta 2003 poslabšalo. Družba je izgubila velik delež svojega registriranega osnovnega kapitala, ki je znašal 1,195 milijarde SIT [okoli 5 milijonov EUR ⁽²⁾], aprila 2004 pa le še 0,7 milijarde SIT. Poleg tega so bili od leta 2001 poslovni rezultati družbe negativni, njen prosti denarni tok pa se je zmanjšal. Vendar pa so se njene zaloge leta 2002 zmanjšale, povečale pa so se le leta 2003. Podobno se je leta 2002 prodaja povečala, leta 2003 pa zmanjšala.
11. Aprila 2004 je družba Javor Pivka ministrstvu za gospodarstvo predložila načrt prestrukturiranja za obdobje od 2004 do 2008.
12. Družba svoje sedanje razmere razlaga s padcem gospodarske rasti na glavnih izvoznih trgih (zlasti v Nemčiji in ZDA), kjer prodaja 70 odstotkov svoje proizvodnje. Poleg tega ima zastarele proizvodne zmogljivosti. Organizacijska struktura ji ni omogočila uskladiti proizvodnje s povpraševanjem. Zato so bili proizvodni stroški visoki. Družba ni bila sposobna proizvajati izdelkov v višjem cenovnem razredu. Zaradi nezadostne likvidnosti pa so se kopičile obveznosti in finančna bremena.
13. Glavna poglavja prestrukturiranja družbe Javor Pivka je mogoče povzeti:
 - Družba Javor Pivka bo spremenila prodajno strategijo tako, da se bo preusmerila s trgov EU in severnoameriških trgov zlasti na vzhodnoevropski in ruski trg. Stroške v višini 496 milijonov SIT bo krila iz „lastnih sredstev“.
 - Prestrukturiranje industrije bo trajalo tri leta in bo izboljšalo proizvodno učinkovitost ter zmanjšalo stroške obratovanja. Stroške v višini 2,099 milijarde SIT bo deloma krila iz lastnih sredstev, deloma pa s posojilom v znesku 1.100 milijonov SIT (4,6 milijona EUR), zavarovanim z državnim jamstvom.
 - Izvedla bo prestrukturiranje zaposlenih, vključno z zmanjšanjem števila zaposlenih za 108 delavcev, za preostalih 693 delavcev pa bo izvedla posebno in splošno usposabljanje. Stroške v višini 602 milijona SIT bo deloma krila z lastnimi sredstvi, deloma pa s subvencijo v znesku 382 milijonov SIT (1,6 milijona EUR).
 - Cilj finančnega prestrukturiranja je reprogramiranje obstoječih in tekočih dolgoročnih finančnih obveznosti, predvideno pa je s pomočjo lastnih sredstev ali s pomočjo lastnikov ali bank. Videti je, da bo družba prejela posojilo v višini 400 milijonov SIT (1,65 milijona EUR).

⁽²⁾ Glede na to, da je na začetku leta 2006 1 EUR = 240 slovenskih tolarjev (SIT).

14. Na podlagi prestrukturiranja se bo presežek iz poslovanja v letu 2004 povečal do 6 odstotkov in leta 2008 dosegel 12,7 odstotkov. Dobiček iz poslovanja v primerjavi z lastniškim kapitalom se bo v letu 2007 povečal na 14 odstotkov.
15. Komisija za spremljanje državnih pomoči je določila izravnalni ukrep, da družba v obdobju prestrukturiranja ne sme prejeti nobene druge državne pomoči.
16. Slovenija je Komisijo obvestila, da je družba Javor Pivka v letu 2004 od države prejela nepovratna sredstva v višini [...] (*) SIT ([...] EUR) za varčevanje z energijo.

III. PRESOJA POMOČI

1. Obstoje državne pomoči

17. V skladu s členom 87 Pogodbe ES je vsaka pomoč, ki jo dodeli država članica, ali kakršna koli vrsta pomoči iz državnih sredstev, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga, nezdržljiva državna pomoč, če prizadene trgovino med državami članicami, razen kadar jo je mogoče upravičiti na podlagi člena 87(2) ali (3) ES.
18. Komisija opaza, da je pomoč dodeljena iz državnih sredstev posameznemu podjetju. Ker trgovina z lesnimi izdelki med Slovenijo in drugimi državami članicami obstaja, bi lahko ukrep izboljšal položaj prejemnika v primerjavi z njegovimi konkurenti v Sloveniji in v EU, kar pomeni, da pomoč izkrivlja konkurenco in vpliva na trgovino med državami članicami. Zato Komisija meni, da sedanje jamstvo in subvencija družbi Javor Pivka pomenita državno pomoč v skladu s členom 87(1) Pogodbe ES.

2. Obstoje nove državne pomoči

19. Slovenski organi so sprva dvomili, da je Komisija pristojna za presojo pomoči na podlagi člena 88 Pogodbe ES, glede na to, da je bila pomoč izplačana pred pristopom. Komisija je bila soočena z vprašanjem, ali sme presojati državno pomoč, dodeljeno tik pred pristopom, v smislu Priloge IV.3 Akta o pristopu.⁽³⁾ Komisija je pojasnila, da je ustrezen kriterij, s katerim se ugotovi, ali je bila pomoč izvedena pred pristopom, pravno zavezujoča listina, s katero se pristojni nacionalni organi obvežejo, da bodo odobrili pomoč.⁽⁴⁾ Odsotnost takega sklepa pred pristopom pomeni, da ukrep ni bil odobren pred pristopom in pomeni novo pomoč, katere skladnost s skupnim trgom Komisija presoja na podlagi člena 88 Pogodbe ES.

(*) Zajeto z obveznostjo varovanja poslovnih skrivnosti.

(3) Predviden je pravni okvir za presojo shem pomoči in posameznih pomoči, izvedenih v novi državi članici pred datumom pristopa k EU, ki se uporablja tudi po pristopu (tako imenovani začasni mehanizem).

(4) Podrobnosti so v odločitvi Komisije v zadevi C-3/2005 FSO, UL C 100 z dne 26. 4. 2005, str. 2, od točke 38 naprej.

20. V tem primeru Komisija zaključuje, da ustrežna zavezujoča listina, s katero so se pristojni nacionalni organi obvezali, da bodo odobrili pomoč, ni začela veljati pred pristopom. Veljavni slovenski zakon v členu 22 določa, da se pomoč dodeli s sklepom vlade na predlog ministrstva. Predhodni sklepi medresorskih strokovnih odborov in pristojnega ministrstva so bili sicer potrebni za dodelitev, vendar pa niso zadostovali za odobritev pomoči. Končno odločitev sprejme vlada. Ta resolucija pa je bila izdana šele maja 2004. Zato ukrep predstavlja novo pomoč in ga je treba priglasiti na podlagi člena 88 Pogodbe ES in presojati na podlagi člena 87(1) Pogodbe ES.

3. Združljivost pomoči

21. Slovenija je navedla, da gre za pomoč za prestrukturiranje, ki bi morala izpolnjevati merila iz smernic Skupnosti o pomoči za reševanje in prestrukturiranje podjetij v težavah (v nadaljnjem besedilu „smernice o pomoči za reševanje in prestrukturiranje“) glede združljivosti s skupnim trgom na podlagi člena 87(3) Pogodbe ES. Če je družba resnično v težavah, se ne uporablja nobena druga izjema iz člena 87(2) ali (3) Pogodbe ES. Ker je bila pomoč dodeljena maja 2004, jo je treba presojati na podlagi smernic o pomoči za reševanje in prestrukturiranje iz leta 1999.⁽⁵⁾
22. Komisija dvomi, da je družba Javor Pivka upravičena do pomoči za prestrukturiranje. Sprašuje se, ali ne bi mogla pridobiti finančne podpore od skupine, kateri pripada. Če so bili lastniki družbe očitno sposobni zagotoviti finančne vloške v zadnjih letih, zakaj tega niso mogli storiti tudi leta 2004?
23. Poleg tega je jasno, da družba ne kaže kapitalske izgube na podlagi točke 5 smernic, zato Komisija dvomi, da ima družba vse običajne znake podjetja v težavah na podlagi točke 6 smernic. Res je, da je imela družba nenehne izgube v letih 2002 in 2003 ter da se ji je zmanjšal denarni tok. Po drugi strani pa se je prodaja večala do leta 2003, zaloge pa so se leta 2002 še zmanjšale, kakor je navedeno v točki (10). Zato Komisija ni prepričana, ali je slabo poslovanje družbe izjemen dogodek, in ne stalna težnja. Leto 2003 je bilo slabo poslovno leto za številne družbe v EU. Komisiji ni jasno, zakaj vlagatelji ne bi mogli premestiti teh težav preprosto z zunanjim financiranjem.
24. Poleg tega ni jasno, kako bo načrt prestrukturiranja družbi omogočil ponovno vzpostavitev dolgoročne rentabilnosti. Čeprav informacije o načrtu kažejo, da bi več notranjih ukrepov lahko preusmerilo družbo, in da vsebuje napovedi, po katerih je ponovna vzpostavitev rentabilnosti mogoča, pa Komisija ni prejela dovolj podatkov, da bi presodila predpostavke glede prihodnje donosnosti. Komisija zlasti nima dovolj podatkov, ki bi utemeljevali predpostavljeno gibanje prodaje.

(5) Smernice Skupnosti o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje podjetij v težavah, UL C 288, 9.10.1999, str. 2.

25. Komisija tudi dvomi, ali je prejemnik zagotovil dovolj lastnih sredstev. Načrt in pojasnila, ki jih je dala Slovenija, kažejo samo, da bo družba prispevala lastna sredstva za prestrukturiranje, pri tem pa ne navaja, kako bodo lastna sredstva ustvarjena. Glede na to, da družba nima prostih denarnih sredstev in da naj ne bi bila sposobna pridobiti sredstev od svojih vlagateljev, je videti, da to kaže na uporabo prihodnjega denarnega toka. Ker pa se nanaša na prihodnje prispevke, to ni sprejemljiv ukrep za lastni prispevek.⁽⁶⁾ Komisija pričakuje natančna pojasnila glede izvora in časa teh sredstev.
26. Komisija tudi ni opazila nobenih izravnalnih ukrepov, ki bi jih zagotovila družba, čeprav je videti, da na trgu lesne in pohištvene industrije ni težav zaradi strukturnih presežnih zmogljivosti. Komisija bi potrebovala podrobno analizo trga in nadaljnje informacije v tej zvezi.
27. Komisija potrebuje tudi več informacij o vseh drugih pomočeh, dodeljenih v letu 2004, saj bi se lahko tudi te šteje kot pomoč za reševanje in prestrukturiranje, glede na to, da je malo verjetno, da bi bila okoljska pomoč odobrena podjetju v težavah.

IV. SKLEPNE UGOTOVITVE

28. Ta odločitev se obravnava kot odločitev o začetku uradnega postopka preiskave v smislu člena 88(2) Pogodbe ES in Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999. Komisija v skladu s postopkom iz člena 88(2) Pogodbe ES zahteva, da Slovenija v enem mesecu od datuma prejema tega dopisa predloži svoje pripombe in pošlje vse informacije, ki bi lahko pomagale pri presoji pomoči.
29. Komisija zahteva, da Slovenija takoj pošlje kopijo tega dopisa možnemu prejemniku pomoči.
30. Komisija bi želela opomniti Slovenijo, da ima člen 88(3) Pogodbe ES odločilni učinek, in opozoriti na člen 14 Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999, ki določa, da se lahko vsa nezakonita pomoč izterja od prejemnika.
31. Komisija opozarja Slovenijo, da bo zainteresirane stranke obvestila z objavo tega dopisa in njegovega povzetka v *Uradnem listu Evropske unije*. Z objavo obvestila v Dodatku EGP k *Uradnemu listu Evropske unije* bo obvestila tudi zainteresirane stranke v državah Efte, ki so podpisnice Sporazuma EGP, Nadzornemu organu EFTA pa bo poslala izvod tega dopisa. Vse zainteresirane stranke bodo pozvane, da oddajo svoje pripombe v enem mesecu od datuma objave tega obvestila."

⁽⁶⁾ Odločitve Komisije v zadevi C-19/2000 TGI, UL L 62, 5.3.2002, str. 30, točka 106 in zadevi C-30/1998 Wildauer Kurbelwelle, UL L 287, 14.11.2000, str. 51 točka, 52.

POMOC PAŃSTWA — REPUBLIKA SŁOWACKA**Pomoc państwa nr C 21/2006 (ex N 635/2005) — Pomoc regionalna na rzecz stoczni Slovenské lodenice Komárno****Zaproszenie do zgłaszania uwag zgodnie z art. 88 ust. 2 traktatu WE**

(2006/C 194/05)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

Pismem z dnia 7 czerwca 2006 r., zamieszczonym w autentycznej wersji językowej na stronach następujących po niniejszym streszczeniu, Komisja powiadomiła Republikę Słowacką o swojej decyzji o wszczęciu postępowania określonego w art. 88 ust. 2 traktatu WE w odniesieniu do wyżej wymienionego środka.

Zainteresowane strony mogą zgłaszać uwagi na temat środka, w odniesieniu do którego Komisja wszczyna postępowanie, w terminie jednego miesiąca od daty publikacji niniejszego streszczenia i następującego po nim pisma. Uwagi należy kierować do Kancelarii ds. Pomocy Państwa w Dyrekcji Generalnej ds. Konkurencji Komisji Europejskiej na następujący adres lub numer faksu:

European Commission
Directorate-General Competition
State aid Greffe
B-1049 Brussels
Faks: (32-2) 296 12 42

Otrzymane uwagi zostaną przekazane Republice Słowackiej. Zainteresowane strony zgłaszające uwagi mogą wystąpić z odpowiednio umotywowanym pisemnym wnioskiem o objęcie ich tożsamości klauzulą poufności.

TEKST STRESZCZENIA**PROCEDURA**

Zgłoszenie środka pomocy zostało zarejestrowane dnia 14 grudnia 2005 r. Władze Słowacji przedłożyły dodatkowe informacje w dwóch pismach, zarejestrowanych w dniach 31 stycznia 2006 r. i 4 kwietnia 2006 r.

OPIS

Beneficjentem pomocy jest słowacka stocznia Slovenské lodenice Komárno (zwana dalej SLK), spółka akcyjna, zlokalizowana nad Dunajem, w regionie kwalifikującym się do pomocy regionalnej zgodnie z art. 87 ust. 3 lit. a) traktatu WE. SLK jest dużym przedsiębiorstwem.

SLK planuje przeprowadzić w okresie 2006-2008 inwestycję, której celem jest zwiększenie zdolności produkcyjnych i modernizacja produkcji. Koszty inwestycji wynoszą łącznie 80 325 658 SKK, podczas gdy wartość bieżąca wyliczona przez władze słowackie wynosi 76 100 000 SKK.

Projekt inwestycji obejmuje dziewięć części, oznaczonych od DP 01 do DP 09. Głównym elementem projektu jest powiększenie terenu produkcyjnego stoczni poprzez przekształcenie jednego ze starych torów kolejowych przecinających teren stoczni w nową linię produkcyjną do montażu i wyposażania (część projektu DP 01). Po zrealizowaniu inwestycji stocznia będzie mogła produkować dwie dodatkowe jednostki rocznie lub jej zdolności produkcyjne wzrosną o 16 % pod względem cGT. Pozostałe części inwestycji dotyczą dostosowania innych urządzeń stoczni do zwiększonych zdolności produkcyjnych i ogólnej modernizacji stoczni.

W wyniku inwestycji o 16 % wzrośnie potencjał techniczny stoczni, zwiększeniu ulegnie także jej wydajność. Realizacja projektu pozwoli także na stworzenie nowych miejsc pracy:

120-130 bezpośrednio przy produkcji, 20-30 dla personelu pomocniczego oraz 50-60 powiązanych pośrednio miejsc pracy w regionie.

Zgłoszony środek pomocy państwa polega na umorzeniu przez słowacki zakład ubezpieczenia społecznego nałożonych kar pieniężnych. Kary pieniężne te zostały nałożone na SLK w wyniku nieuregulowania przez spółkę składek na ubezpieczenie społeczne w okresie od 31 października 2003 r. do 31 marca 2004 r. Wysokość długu, którego umorzenie planuje się, wynosi 17 117 957 SKK. Intensywność pomocy wynosi 22,49 %.

OCENA

Pomoc należy oceniać w świetle zasad ramowych dotyczących pomocy państwa dla przemysłu stocznioowego. Zasady te przewidują przyznawanie pomocy regionalnej na wspieranie inwestycji w zakresie przebudowy i modernizacji istniejących stoczni, które mają na celu podniesienie wydajności istniejących urządzeń. Intensywność pomocy nie może przekraczać 22,5 % w regionach objętych art. 87 ust. 3 lit. a).

Komisja ma wątpliwości, czy spełnione są warunki określone w zasadach ramowych dotyczących pomocy państwa dla przemysłu stocznioowego. Komisja wyraża wątpliwości czy części inwestycji dotyczące: wykorzystania do celów produkcyjnych przebiegających przez teren stoczni starych, niewykorzystanych torów kolejowych; zakupu horyzontalnego narzędzia wiertniczego, w celu zastąpienia używanego do tej pory dzierżawionego narzędzia wiertniczego; a także inwestycja na budowę nowej spawalni aluminium, w celu wykonywania przez samą spółkę dotychczas zlecanego podwykonawcom spawania, mogą być uważane za inwestycję w istniejące urządzenia. W związku z tym Komisja wyraża wątpliwości czy wymienione koszty kwalifikują się do pomocy regionalnej.

Ponadto Komisja wyraża wątpliwość czy zwiększenie zdolności produkcyjnych SLK byłoby zgodne z zasadami ramowymi dotyczącymi pomocy państwa dla przemysłu stoczniowego oraz zasadami wspólnego rynku.

TEKST PISMA

„Komisia oznamuje Slovenskej republike, že po preskúmaní informácií o uvedenej pomoci, ktoré poskytli Vaše orgány, sa rozhodla začať konanie stanovené v článku 88 ods. 2 Zmluvy o ES.

I. KONANIE

- (1) Listom z 9. decembra 2005, zaregistrovanom 14. decembra 2005, Slovensko oznámilo Komisii svoj úmysel poskytnúť regionálnu investičnú pomoc spoločnosti Slovenské lodenice Komárno. Komisia požiadala o informácie listom z 23. decembra 2005, na ktorý Slovensko odpovedalo listom z 26. januára 2006, zaregistrovaným 31. januára 2006. Komisia požiadala o ďalšie informácie listom z 27. februára 2006, na ktorý Slovensko odpovedalo listom z 23. marca 2006, zaregistrovaným 4. apríla 2006.

II. OPIS

- (2) Príjemcom je slovenská lodiarska spoločnosť Slovenské lodenice Komárno, a.s. so sídlom na rieke Dunaj v regióne oprávnenom získať regionálnu pomoc podľa článku 87 ods. 3 písm. a) Zmluvy o ES. Je to akciová spoločnosť, ktorá bola založená v roku 2000. Jej akcionármi sú štát (30 %) a Euram Bank AG Viedeň (70 %). Euram Bank AG Viedeň sa stala väčšinovým akcionárom prostredníctvom dvoch kapitálových injekcií v roku 2003. Slovenské lodenice Komárno, a.s. je veľkým podnikom s obrátom 1 424 mld. Sk⁽¹⁾ (v roku 2004) a 910 zamestnancami (v roku 2005). Po čiastočnej privatizácii v roku 2003 spoločnosť strojnásobila produkciu (pokiaľ ide o kompenzovanú hrubú tonáž (CGT) za rok) a v roku 2004 dosiahla zisk 26 mil. Sk. Spoločnosť Slovenské lodenice Komárno, a.s. nie je vo finančných ťažkostiach.
- (3) Spoločnosť Slovenské lodenice Komárno, a.s. stavia malé námorné lode s maximálnou nosnosťou 6 000 dwt na prepravu kontajnerov a na prepravu suchých nákladov. Lodnice DAMEN v Holandsku a Flensburg v Nemecku, ktoré stavajú lode s nosnosťou 4 000 až 20 000 dwt, majú podľa Slovenska vedúce postavenie na trhu. V súčasnosti sa aj poľská lodenica Stocznia Polnocna špecializuje na stavbu kontajnerových lodí. Spoločnosť Slovenské lodenice Komárno, a.s. nevykonáva opravy ani konverzie námorných plavidiel. Celá produkcia spoločnosti je orientovaná do členských štátov Európskej únie.
- (4) Spoločnosť má v úmysle v rokoch 2006 až 2008 realizovať investičný projekt s názvom *Modernizácia technologickkej základne Slovenských lodeníc Komárno, a.s.* Cieľom projektu je rozšíriť stavebnú kapacitu spoločnosti Slovenské lodenice Komárno, a.s. a modernizovať výrobu. Investičný projekt pozostáva z deviatich dielčích projektov nazvaných DP 01 až DP 09, ktoré sú stručne opísané takto:

- DP 01 – Rozšírenie výrobných plôch: jedna zo starých odstavených kolají vo vlastníctve lodenice sa vybaví zariadením, aby slúžila ako prevádzkyschopné pracoviisko; v tejto súvislosti musí lodenica vybudovať kolajnice pre lodnú posuvňu, energetické rozvody a žeriavovú dráhu a zakúpiť žeriav s nosnosťou do 50 ton. Táto časť lodenice ešte nebola použitá na výrobu. Náklady predstavujú 39 825 658 Sk.
- DP 02 – Automatizovaný systém predúpravy hutného materiálu: nákup a realizácia komorového tryskača valčekového dopravníka. Lodnica doteraz využívala menej výkonný komorový tryskač. Výška nákladov dosahuje 17 500 000 Sk.
- DP 03 – Vybudovanie energetického hospodárstva na odstavených kolajach č. 4 a č. 5: kolaje č. 4 a č. 5 sa využívajú pri dokončovacích prácach na lodných objektoch pred ich presunom do doku; lodenica vybuduje šesť nových odberných miest (na acetylén, kyslík, stlačený vzduch a elektrickú energiu) na modernizáciu tohto zariadenia a zvýšenie spracovateľskej kapacity. Výška nákladov dosahuje 6 500 000 Sk.
- DP 04 – Vybudovanie energetických rozvodov pre ťažké mólo pri dokončovacích prácach výrobného procesu: na móle sa vybudujú nové rozvody a osem odberných miest (pre acetylén, kyslík, stlačený vzduch a elektrickú energiu). Cieľom je nahradiť súčasný pomalý a nákladný systém, v ktorom sa elektrická energia odoberá z fliaš. Výška nákladov dosahuje 3 500 000 Sk.
- DP 05 – Horizontálna vyvrtávačka: nákup horizontálnej vyvrtávačky. Toto zariadenie sa doteraz prenajímalo. Výška nákladov dosahuje 6 000 000 Sk.
- DP 06 – Pracoviisko na delenie materiálu strihaním: nákup hydraulických tabuľových nožníc. Doteraz sa používala alternatívna, menej efektívna technológia. Výška nákladov dosahuje 2 000 000 Sk.
- DP 07 – Zlepšenie kvality kontroly: kontrolné merania pri výrobe lodného telesa, kontrola kvality vykonaných prác rôznych profesií, nákup prenosného priemyselného röntgenového prístroja, prístroja na meranie náterov a materiálov, ultrazvukového hrúbkomera na plechy a sondy. Výška nákladov dosahuje 2 000 000 Sk.
- DP 08 – Riešenie manipulačnej techniky: plošinový vozík, vysokozdvíhny vozík, nabíjač trakčných olovenných batérií. Výška nákladov dosahuje 2 000 000 Sk.
- DP 09 – Pracoviská na zváranie hliníka a nerez: elektrozámočnicke pracoviisko, potrubáreň (pracoviisko pre zváranie nerezových rúr). Uvedené dve pracoviská sú v súčasnosti predmetom subdodávok. Výška nákladov dosahuje 1 000 000 Sk.

- (5) Celkové náklady dosahujú výšku 80 325 658 Sk, ktorá zodpovedá oprávneným nákladom na regionálnu investičnú pomoc. Náklady pozostávajú z výdavkov na nákup strojov a zariadení. Súčas %. V jednotlivých rokoch sú náklady distribuované takto:

⁽¹⁾ Ostatná centrálna sadzba uverejnená Národnou bankou Slovenska (november 2005) je 1 Euro = 38,4550 Sk.

Tabuľka č. 1 – Súčasná hodnota oprávnených nákladov

Rok	Oprávnené náklady	Súčasná hodnota oprávnených nákladov
2006	31 164 000	31 164 000
2007	37 295 658	34 677 506
2008	11 866 000	10 258 494
Spolu	80 325 658	76 100 000

- (6) Hlavnou zložkou investičného projektu je dielčí projekt DP 01. Táto investícia umožní spoločnosti Slovenské lodenice Komárno, a.s. vyrábať ročne o dve lode viac. Ďalšie dielčie projekty pozostávajú z úprav výrobných zariadení na potreby zvýšenej kapacity a z modernizácie lodenice. Podľa slovenských orgánov sú dielčie projekty DP 02 – DP 09 samostatnými projektmi, ktoré bude spoločnosť Slovenské lodenice Komárno, a.s. realizovať aj v prípade, ak sa dielčí projekt DP 01 nebude realizovať. Prijemca vyhlásil, že investície využije v období najmenej piatich rokov. Spoločnosť Slovenské lodenice Komárno, a.s. požiadala o poskytnutie pomoci listom z 10. októbra 2005.
- (7) Podľa slovenských orgánov bude investičný projekt viesť k zvýšeniu technologickej kapacity lodenice o 16 % z 24 000 CGT (kompenzovaná hrubá tonáž) na 28 500 CGT v roku 2009, čo zodpovedá zvýšeniu o dve lode ročne. Ďalším prínosom realizácie projektu bude skrátenie výrobného cyklu, úspora nákladov a zvýšenie kvality. Produktivita lodenice sa v roku 2009 zvýši zo súčasných 67 normohodín/CGT na 58 normohodín/CGT pri zohľadnení činností vykonávaných v rámci subdodávky. Výsledkom investície bude vytvorenie 120 – 130 pracovných miest v robotníckych profesiách, 20 – 30 pracovných miest v pomocných profesiách a nepriamych pracovných miest v regióne s mierou nezamestnanosti 14 %.
- (8) Notifikované opatrenie pozostáva z odpísania penále Sociálnou poisťovňou. Uvedené penále vzniklo nezaplatením príspevkov sociálneho zabezpečenia spoločnosťou Slovenské lodenice Komárno, a.s. v období od 31. októbra 2003 do 31. marca 2004. Výška pohľadávky na odpísanie predstavuje 17 117 957 Sk. Sociálna poisťovňa odpustí penále v roku 2006, keď by sa tiež mala začať investícia, po schválení Komisiou. Súčasná hodnota pomoci tak predstavuje 17 117 957 Sk, čo zodpovedá intenzite pomoci vo výške 22,49 % oprávnených nákladov.
- (9) Ďalšie zdroje financovania sú vlastné zdroje spoločnosti Slovenské lodenice Komárno, a.s. (19 025 000 Sk) a pôžička zo súkromnej banky (39 957 043 Sk).

III. HODNOTENIE

3.1. Štátna pomoc podľa článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES

- (10) V súlade s článkom 87, ods. 1 Zmluvy o ES akákoľvek pomoc poskytnutá členskými štátom alebo zo štátnych

prostriedkov v akejkoľvek forme, ktorá naruša hospodársku súťaž alebo môže narušiť hospodársku súťaž zvýhodnením určitých spoločností alebo výrobu určitých druhov tovaru, je nezlučiteľná so spoločným trhom. Podľa zavedenej judikatúry európskych súdov je kritérium ovplyvňovania obchodu splnené, ak firma prijemcu vykonáva hospodársku činnosť zahŕňajúcu obchod medzi členskými štátmi.

- (11) Odpísanie pohľadávky realizuje Sociálna poisťovňa, ktorá je ústredným orgánom spravujúcim systém sociálneho zabezpečenia. Finančné opatrenie tak vyplýva zo štátnych zdrojov a vzťahuje sa na štát. Sociálna poisťovňa môže podľa vlastného uváženia odpustiť penále v plnej výške alebo čiastočne „v odôvodnených prípadoch“. Kritérium selektívnosti opatrenia je týmto splnené. Opatrenie prináša spoločnosti Slovenské lodenice Komárno, a.s. výhody, ktoré by spoločnosť na trhu nezískala. Spoločnosť Slovenské lodenice Komárno, a.s. vyrába námorné lode. Uvedeným opatrením sa môže ohroziť hospodárska súťaž a ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi, pretože pri týchto produktoch jestvuje obchod medzi členskými štátmi, tieto produkty predávajú. Hoci spoločnosť Slovenské lodenice Komárno, a.s. prevádzkuje na sektorovom trhu s malými loďami do 6 000 dwt, je prinajmenšom v potenciálnej hospodárskej súťaži s menšími poľskými lodenicami, holandskou lodenicou DAMEN a nemeckou lodenicou Flensburg. V dôsledku toho predstavuje finančné opatrenie štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES a musí sa hodnotiť zodpovedajúcim spôsobom.
- (12) Komisia poznamenáva, že nebude zisťovať, či samotné nevymáhanie príspevkov sociálneho zabezpečenia v období od 31. októbra 2003 do 31. marca 2004 nepredstavovalo štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES. K tomuto opatreniu došlo pred vstupom do EÚ a toto opatrenie nemá účinky po vstupe, Komisia preto nie je oprávnená ho hodnotiť. Komisia poznamenáva, že spoločnosť Slovenské lodenice Komárno, a.s. zaplatila všetky príspevky sociálneho zabezpečenia z obdobia od 31. októbra 2003 do 31. marca 2004, čo bola nevyhnutná podmienka na odpísanie penále.

3.2. Výnimka podľa článku 87 ods. 2 a 3 Zmluvy o ES

- (13) V článku 87 ods. 2 a 3 Zmluvy o ES sa uvádzajú výnimky zo všeobecnej nezlučiteľnosti štátnej pomoci, ako sa uvádza v odseku 1 tohto článku.
- (14) Na hodnotenie pomoci pre stavbu lodí Komisia vydala rámec pre štátnu pomoc pre stavbu lodí (rámec pre stavbu lodí) (²). Podľa rámca pre stavbu lodí znamená stavba lodí stavbu samohybných námorných komerčných plavidiel v Spoločenstve. Činnosti spoločnosti Slovenské lodenice Komárno, a.s. spadajú pod uvedenú definíciu a z toho dôvodu je pomoc pre túto spoločnosť potrebné hodnotiť na základe rámca pre stavbu lodí.

(²) Ú. v. EÚ C 317, 30.12.2003, s. 1.

- (15) V bode 26 rámca pre stavbu lodí sa ustanovuje, že *regionálnu pomoc pre stavbu lodí, opravu lodí alebo konverziu lodí je možné pokladať za zlučiteľnú so spoločným trhom len vtedy, ak sa pomoc poskytuje na investície do modernizácie existujúcich lodeníc, ktoré nie sú spojené s finančnou reštrukturalizáciou príslušnej lodenice (príslušných lodeníc), s cieľom zvýšiť produktivitu existujúcich zariadení.*
- (16) Intenzita pomoci nemôže prekročiť 22,5 % v regiónoch uvedených v článku 87 ods. 3 písm. a) Zmluvy o ES alebo príslušnú maximálnu regionálnu hranicu pomoci, podľa toho, ktorá hodnota je nižšia. Pomoc musí byť ďalej ohraňovaná na výdavky oprávnené na podporu, ako sa uvádza v uplatňovaných smerniciach Spoločenstva o regionálnej pomoci (regionálne usmernenia) ⁽³⁾.
- (17) Aby bola investícia oprávnená na pomoc podľa rámca pre stavbu lodí v kombinácii s regionálnymi usmerneniami, musí spĺňať tieto kumulatívne požiadavky:
- a) byť obmedzená na modernizáciu a vylepšenie lodenice s cieľom zvýšiť produktivitu zariadení lodenice;
 - b) byť obmedzená na existujúce lodenice a existujúce zariadenia;
 - c) byť obmedzená na investície do fixných aktív: pôda, budovy a stroje/zariadenia;
 - d) nepredstavovať len výmenu odpísaných aktív;
 - e) nebyť prepojená s finančnou reštrukturalizáciou a
 - f) byť obmedzená na náklady nákupu aktív na základe trhových podmienok.
- (18) Komisia má pochybnosti, či je možné všetky náklady notifikovaného investičného projektu považovať za oprávnené na regionálnu pomoc. Komisia má konkrétne pochybnosti o tom, či niektoré z komponentov (dielčie projekty DP 01, DP 05 a DP 09) majú za cieľ zvýšenie produktivity existujúcich zariadení a či sú z toho dôvodu splnené požiadavky uvedené v odseku 17 písm. a) a b).
- (19) Jediným cieľom dielčieho projektu DP 01, ktorý predstavuje polovicu investičných nákladov, je jednoznačne rozšíriť výrobnú kapacitu lodenice. Dielčí projekt DP 01 pozostáva z rozšírenia lodenice vybudovaním nového pracoviska na mieste, ktoré sa doteraz na výrobu nepoužívalo. Preto má Komisia pochybnosti, či je vybudovanie takéhoto zariadenia možné považovať za opatrenie určené na zvýšenie produktivity existujúcich zariadení.
- (20) Dielčí projekt DP 05 pozostáva z nákupu horizontálnej vyvrtávačky, ktorú spoločnosť Slovenské lodenice Komárno, a.s. doteraz prenajímala. Komisia sa domnieva, že tento dielčí projekt nenahrádza existujúce zariadenie novým, výkonnejším zariadením. Preto zrejme nejde o investíciu do modernizácie s cieľom zvýšenia produktivity existujúceho zariadenia, ale len o výmenu prenajatého zariadenia za zariadenie vo vlastníctve spoločnosti.
- (21) Napokon dielčí projekt DP 09 pozostáva zo zriadenia nového pracoviska na zváranie hliníka a nového pracoviska na zváranie nerezu. Táto časť výroby bola doteraz predmetom subdodávok. Komisia má pochybnosti, či, tak ako v prípade dielčieho projektu DP 05, sa dielčí projekt DP 09 skutočne týka investícií do modernizácie s cieľom zvýšenia produktivity existujúceho zariadenia. Komisia v tomto štádiu zvažuje, či investícia nepredstavuje len výmenu prenajatého zariadenia za zariadenie vo vlastníctve spoločnosti, ktorá nevedie k zvýšeniu produktivity.
- (22) V regionálnych usmerneniach sa počiatočná investícia definuje ako investícia na zriadenie nového podniku, rozširovanie existujúceho podniku alebo racionalizácia, diverzifikácia alebo modernizácia existujúceho podniku (bod 4.4 regionálnych usmernení). Podľa rámca pre stavbu lodí ako *lex specialis* k regionálnym usmerneniam sa oprávnené výdavky obmedzujú na projekty modernizácie. Z tohto dôvodu je konkrétne pomoc na zriadenie nového výrobného zariadenia v sektore stavby lodí vylúčená z oprávnenosti. Komisia má pochybnosti, či dielčie projekty DP 01, DP 05 a DP 09 zodpovedajú požiadavke ustanovenej v odseku 26 rámca pre stavbu lodí, aby sa investície vzťahovali len na modernizáciu a vylepšenie existujúcich lodeníc zameranú na zvýšenie produktivity existujúcich zariadení.
- (23) Komisia ďalej v tomto štádiu dospela k záveru, že časť investícií zvýši kapacitu spoločnosti Slovenské lodenice Komárno, a.s. a má pochybnosti, či by uvedené zvýšenie kapacity bolo zlučiteľné s rámcom pre stavbu lodí. Komisia má pochybnosti, či sú dielčie projekty DP 01, DP 02 a DP 03 oprávnené na regionálnu pomoc, pretože vedú k zvýšeniu technologickej kapacity spoločnosti Slovenské lodenice Komárno, a.s.
- (24) Pokiaľ ide o dielčí projekt DP 01, základným cieľom tejto investície je vytvorenie novej výrobnéj kapacity. Dielčí projekt DP 02 pozostáva z nákupu nového komorového tryskača, ktorý je súčasťou zariadenia s názvom *Automatizovaný systém predúpravy hutného materiálu*. Investíciou sa zvýši kapacita tohto zariadenia, ale tiež jeho účinnosť, pretože bude viesť k úsporám materiálu a energie a bude mať environmentálny prínos. Dielčí projekt DP 03 pozostáva z vybudovania nových energetických terminálov na existujúcich odstavených kolajach s cieľom zvýšiť ich kapacitu. Podľa slovenských orgánov ďalšie dielčie projekty nemajú vplyv na výrobnú kapacitu spoločnosti Slovenské lodenice Komárno, a.s., keď sa posudzujú osobitne.
- (25) Podľa bodu 3 písm. a) úvodu rámca pre stavbu lodí, určité špecifické faktory ovplyvňujúce sektor stavby lodí by sa mali odraziť v politike Komisie o kontrole štátnej pomoci. Takéto špecifické faktory podľa rámca o stavbe lodí sú *inter alia* periodicky opakujúca sa nadmerná kapacita, stlačené ceny a deformácie obchodu na svetovom trhu stavby lodí. Komisia uvádza, že priemysel stavby lodí má cyklický charakter, kde obdobia rastu sú pravidelne nasledované obdobiami poklesu ekonomickej aktivity. Súčasná situácia na svetovom trhu je charakterizovaná vysokou úrovňou nových objednávok, vyšších cien a malou alebo žiadnou voľnou kapacitou. Primerane by sa však mali zohľadniť aj predpovede uvádzajúce rastúce nadmerné kapacity v najbližších rokoch, a to najmä ako výsledok investícií v Číne a ďalších ázijských krajinách.

⁽³⁾ Ú. v. ES C 74, 10.3.1998, s. 9.

- (26) Komisia vo svojej doterajšej praxi mohla pri schvaľovaní regionálnej investičnej pomoci v sektore stavby lodí dospieť k pozitívnemu záveru, že príslušné investície nevedli k zvyšovaniu kapacity (*).
- (27) Komisia sa v tomto štádiu domnieva, že by mala analyzovať vplyv investície, ktorá sa má vykonať s pomocou štátu, na kapacitnú situáciu príslušnej lodenice. Pri posudzovaní zlučiteľnosti predmetnej pomoci s rámcom pre stavbu lodí musí Komisia pozorne prehodnotiť rozsah, v ktorom takéto potenciálne zvýšenie kapacity môže viesť k narušeniu hospodárskej súťaže na trhu.
- (28) Na druhej strane Komisia tiež musí starostlivo prehodnotiť účinky tohto konkrétneho projektu na regionálny rozvoj (oddiel 2 regionálnych usmernení). Komisia v tomto štádiu uvádza, že projekt zrejme prispieva k regionálnemu rozvoju tým, že vytvára početné pracovné príležitosti v regióne s mierou nezamestnanosti 14 %. Investícia bude zachovaná na mieste najmenej počas 5 rokov.
- (29) Komisia uvádza, že na základe informácií, ktoré sú v tomto štádiu dostupné, zostávajúce dielčie projekty zrejme spĺňajú kritéria oprávnenosti uvedené v odseku 17 písm. a) a b). Komisia podobne uvádza, že všetky notifikované dielčie projekty zrejme spĺňajú kritéria oprávnenosti uvedené v odseku 17 písm. c) až f).
- (30) Vzhľadom na pochybnosti Komisie v súvislosti s oprávnenosťou časti investičného projektu na regionálnu pomoc má Komisia takisto pochybnosti o tom, či je dodržaná maximálna intenzita pomoci vo výške 22,5 %

z oprávnených nákladov, ako je stanovené v rámci pre výstavbu lodí.

- (31) Spoločnosť Slovenské lodenice Komárno, a.s. požiadala o štátnu pomoc pred začatím prác na projekte a prispieva viac než 25 % na financovanie projektu, v súlade s bodom 4.2 regionálnych usmernení.

IV. ROZHODNUTIE

- (32) Na základe uvedených dôvodov má Komisia pochybnosti, či je plánovaná pomoc zlučiteľná so spoločným trhom.
- (33) Na základe uvedených úvah a konajúc v súlade s postupom ustanoveným v článku 88 ods. 2 Zmluvy o ES Komisia žiada Slovenskú republiku, aby do jedného mesiaca od doručenia tohto listu predložila svoje pripomienky a poskytla všetky informácie, ktoré môžu pomôcť pri hodnotení pomoci. Žiada, aby slovenské orgány bezodkladne predložili kópiu tohto listu potenciálnemu príjemcovi pomoci.
- (34) Komisia pripomína, že zainteresované strany bude informovať uverejnením tohto listu a jeho zhrnutia v *Úradnom vestníku Európskej únie*. Komisia bude tiež informovať zainteresované strany v krajinách EZVO, ktoré sú signatármi dohody o EHP, uverejnením oznamu v prílohe EHP k *Úradnému vestníku Európskej únie*, ako aj Dozorný orgán EZVO zaslaním kópie tohto listu. Všetky tieto zainteresované strany Komisia takto vyzve, aby predložili svoje pripomienky do jedného mesiaca od dátumu tohto uverejnenia.”

(*) Pozri napríklad C 23/2001 Flender Werft Lübeck, Ú. v. ES L 203, 1.8.2000, s. 60, N 306/2002 spoločnosť Flensburger Schiffbaugesellschaft mbH & Co. KG (Nemecko), Ú. v. ES C 277, 14.11.2002, s. 2, N 383/2002 spoločnosť Neorion Shipyards, Ú. v. EÚ C 6, 10.1.2004, s. 21, N 617/2003 spoločnosť Lamda Shipyard, Ú. v. EÚ C 24, 29.1.2005, s. 5.

POMOC PAŃSTWA — NIEMCY

Pomoc państwa C 25/2006 (ex E 1/2006) — Wytyczne w sprawie krajowej pomocy regionalnej na lata 2007-2013 — Nieprzyjęcie przez państwo członkowskie właściwych środków — Wszczęcie formalnego postępowania wyjaśniającego zgodnie z art. 88 ust. 2 traktatu WE

Zaproszenie do przedkładania uwag zgodnie z art. 88 ust. 2 Traktatu WE

(2006/C 194/06)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

Pismem z dnia 15 czerwca 2006 r., zamieszczonym w języku oryginału na stronach następujących po niniejszym streszczeniu, Komisja powiadomiła Niemcy o swojej decyzji w sprawie wszczęcia oficjalnego postępowania wyjaśniającego na mocy art. 88 ust. 2 traktatu WE w zakresie stosowania wszelkich istniejących programów pomocy regionalnej od dnia 31 grudnia 2006 r., o ile programy te nie naruszają wniosków w sprawie stosownych środków od dnia 1 stycznia 2007 r.

Od dnia 1 stycznia 2007 r. obowiązują następujące stosowne środki:

1. Nie naruszając przepisów art. 10 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 70/2001 w sprawie zastosowania art. 87 i 88 traktatu WE w odniesieniu do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw, zmienionego rozporządzeniem (WE) nr 364/2004 oraz art. 11 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 2204/2002 w sprawie stosowania art. 87 i 88 traktatu WE w odniesieniu do pomocy państwa w zakresie zatrudnienia, państwa członkowskie powinny ograniczyć stosowanie w czasie wszelkich istniejących programów pomocy regionalnej do pomocy, która ma być udzielona do dnia 31 grudnia 2006 r. włącznie.
2. W przypadkach, gdy programy pomocy na rzecz ochrony środowiska zezwalają na udzielanie regionalnej pomocy inwestycyjnej na projekty inwestycyjne w zakresie ochrony środowiska zgodnie z przepisem 29 wytycznych wspólnotowych dotyczących pomocy państwa na rzecz ochrony środowiska naturalnego, państwa członkowskie powinny wprowadzić poprawki do stosownych programów, by zagwarantować, że udzielenie pomocy po 31 grudnia 2006 r. będzie możliwe tylko w przypadku, gdy pomoc będzie zgodna z nową mapą pomocy regionalnej obowiązującą w dniu udzielenia pomocy.
3. Państwa członkowskie wprowadzą wszelkie niezbędne poprawki do innych istniejących programów pomocy, by zagwarantować, że wszelkie ewentualne premie regionalne, takie jak np. te możliwe w przypadku pomocy szkoleniowej, pomocy na badania i rozwój oraz pomocy na ochronę środowiska, mogą zostać udzielone po 31 grudnia 2006 r. tylko w obszarach kwalifikujących się do pomocy na podstawie art. 87 ust. 3 lit. a) lub c) zgodnie z przyjętymi przez Komisję mapami pomocy regionalnej obowiązującymi w dniu udzielenia pomocy.

Decyzja Komisji wynika z braku wyraźnej i bezwarunkowej zgody Niemiec w sprawie zastosowania wyżej wspomnianych wniosków.

Zainteresowane strony mogą zgłaszać uwagi w terminie **dziesięciu dni roboczych** od daty publikacji niniejszego streszczenia i następującego po nim pisma. Uwagi należy kierować do Dyrekcji Generalnej ds. Konkurencji Komisji Europejskiej na następujący adres lub numer faksu:

European Commission
Directorate-General for Competition
Grefte State Aid and Directorate State Aid I — Unit G1
B-1049 Brussels
Faks: (32-2) 296 12 42

Uwagi te zostaną przekazane Republice Federalnej Niemiec. Zainteresowane strony zgłaszające uwagi mogą wystąpić z odpowiednio umotywowanym pisemnym wnioskiem o objęcie ich tożsamości klauzulą poufności.

TREŚĆ PISMA

Absatz 1 EG-Vertrag und dem Verfahren der Artikel 17 und 18 der Verordnung (EG) Nr. 659/1999 ⁽¹⁾ folgende zweckdienlichen Maßnahmen vor:

„1. Am 21. Dezember 2005 nahm die Kommission die Leitlinien für staatliche Beihilfen mit regionaler Zielsetzung für die Jahre 2007-2013 an.

2. Mit Schreiben vom 6. März 2006 (D(06)222) schlug die Kommission allen Mitgliedstaaten gemäß Artikel 88

(a) Unbeschadet des Artikels 10 Absatz 2 der Verordnung (EG) Nr. 70/2001 über die Anwendung der Artikel 87 und 88 EG-Vertrag auf staatliche Beihilfen an kleine

⁽¹⁾ ABl. L 83 vom 27.3.1999, S. 1.

und mittlere Unternehmen, geändert durch Verordnung (EG) Nr. 364/2004, und Artikel 11 Absatz 2 der Verordnung (EG) Nr. 2204/2002 über die Anwendung der Artikel 87 und 88 EG-Vertrag auf Beschäftigungsbeihilfen befristen die Mitgliedstaaten die Anwendung aller bestehenden Regionalbeihilferegulungen auf Beihilfen, die bis zum 31. Dezember 2006 gewährt werden.

- (b) Soweit Umweltschutzbeihilferegulungen die Gewährung regionaler Investitionsbeihilfen für Umweltinvestitionen gemäß Fußnote 29 des Gemeinschaftsrahmens für staatliche Umweltschutzbeihilfen gestatten, ändern die Mitgliedstaaten die einschlägigen Regelungen um sicherzustellen, dass Beihilfen nach dem 31. Dezember 2006 nur gewährt werden können, wenn sie in Einklang mit der neuen, zum Zeitpunkt der Beihilfegewährung geltenden Fördergebietskarte stehen.
 - (c) Die Mitgliedstaaten ändern erforderlichenfalls andere bestehende Beihilferegulungen um sicherzustellen, dass etwaige Regionalzuschläge, wie sie für Ausbildungsbeihilfen, Forschungs- und Entwicklungsbeihilfen oder Umweltschutzbeihilfen zulässig sind, nach dem 31. Dezember 2006 nur in Einklang mit den von der Kommission genehmigten und zum Zeitpunkt der Beihilfegewährung geltenden Fördergebietskarte in Fördergebieten gemäß Artikel 87 Absatz 3 Buchstaben a oder c gewährt werden können.
3. Die Regierung Ihres Landes wurde aufgefordert, den vorgeschlagenen zweckdienlichen Maßnahmen innerhalb eines Monats nach Erhalt des Schreibens ausdrücklich und vorbehaltlos zuzustimmen. Mit Schreiben vom 27. April 2006 (D/53569) erinnerten die Kommissionsdienststellen Ihre Regierung an die Aufforderung und baten erneut darum, die Annahme der Maßnahmen — innerhalb von 10 Arbeitstagen — zu bestätigen.
 4. Mit Schreiben vom 9. Mai 2006, das bei der Kommission am 10. Mai 2006 unter Zeichen A/33589 registriert wurde, hat die Regierung Ihres Landes die zweckdienlichen Maßnahmen teilweise angenommen. Die Annahme der unter Ziffer 2 Buchstaben b und c genannten Maßnahmen erfolgte vorbehaltlos, die Annahme der Maßnahmen unter Ziffer 2 Buchstabe a nur teilweise. Insbesondere lehnte es Ihre Regierung ab, die zweckdienlichen Maßnahmen betreffend Regionalbeihilferegulungen für staatliche Bürgschaften, öffentliche Darlehen und öffentliche Beteiligungen anzunehmen. Die Bundesregierung begründete ihre Ablehnung in erster Linie mit ihrer Sorge um die Ausgrenzung dieser Bürgschaften, Darlehen und Beteiligungen vom Anwendungsbereich des Entwurfs einer Freistellungsverordnung für regionale Investitionsbeihilfen. Ferner erfolgte die Zustimmung zu den unter Ziffer 2 Buchstabe a genannten Maßnahmen in Bezug auf Regionalbeihilferegulungen für staatliche Bürgschaften, öffentliche Darlehen und öffentliche Beteiligungen in dem Verständnis, dass bestehende, aufgrund der Gruppenfreistellungsverordnungen für KMU und Beschäftigungsbeihilfen freigestellte Regionalbeihilferegulungen nach Ende des Jahres 2006 sechs Monate lang weiter angewendet werden können. Gegenwärtig ist unklar, ob die Bundesregierung damit meint, dass die Geltungsdauer der für den Zeitraum 2004–2006 genehmigten Fördergebietskarte für diese unter die Gruppenfreistellungsverordnungen fallenden Regelungen um sechs Monate verlängert werden sollte. Eine Verlängerung wäre mit der Entscheidung der Kommission von 6. März 2006 über zweckdienliche Maßnahmen nicht vereinbar. Dort steht ausdrücklich, dass alle Beihilfen, die nach den Bestimmungen für das Auslaufen der Freistellungsverordnungen gewährt werden sollen, in Einklang mit der zum Zeitpunkt der Beihilfegewährung geltenden Fördergebietskarte stehen müssen.
 5. Für den Fall, dass Ihre Regierung die ausdrückliche und vorbehaltlose Annahme nicht bestätigt oder keine Antwort innerhalb der festgelegten Frist eingeht, kündigte die Kommission nach Artikel 19 Absatz 2 der Verordnung (EG) Nr. 659/1999 die Einleitung des förmlichen Prüfverfahrens nach Artikel 88 Absatz 2 EG-Vertrag an, und zwar in Bezug auf alle Regionalbeihilferegulungen, Umweltschutzbeihilferegulungen, die regionale Investitionsbeihilfen erlauben, und andere bestehende Beihilferegulungen, die Regionalzuschläge gestatten, sofern diese Regelungen ab 1. Januar 2007 nicht mit den vorgeschlagenen zweckdienlichen Maßnahmen in Einklang stehen.
 6. Da Ihre Regierung den vorgeschlagenen Maßnahmen nicht ausdrücklich und vorbehaltlos zugestimmt hat, bezweifelt die Kommission aus nachstehenden Gründen, dass die bestehenden Regionalbeihilferegulungen ab 1. Januar 2007 noch mit dem Gemeinsamen Markt vereinbar sind.
 7. Die neuen Leitlinien für staatliche Beihilfen mit regionaler Zielsetzung für die Jahre 2007–2013 unterscheiden sich wesentlich von den Leitlinien für Regionalbeihilfen aus dem Jahr 1998, insbesondere in Bezug auf die Förderfähigkeit von Gebieten, die Beihilfeintensitäten, die Definition der förderfähigen Ausgaben, den Anreiz zu Investitionen, große Investitionsvorhaben, Betriebsbeihilfen, Kumulierung und Transparenz. Aufgrund der veränderten wirtschaftlichen und sozialen Umstände in der EU scheint es darüber hinaus erforderlich zu sein, die Rechtfertigung für alle Regionalbeihilferegulungen — einschl. sowohl Investitions- als auch Betriebsbeihilferegulungen — sowie ihre Wirksamkeit zu überprüfen.
 8. Ferner ist es nach Auffassung der Kommission von wesentlicher Bedeutung, dass nach dem 31. Dezember 2006 überall in der EU dieselben Vorschriften für Regionalbeihilfen gelten. Da alle anderen Mitgliedstaaten die Vorschläge der Kommission angenommen haben, besteht eindeutig die Gefahr einer Ungleichbehandlung, sollte die Regierung Ihres Landes weiter die derzeit gültigen Vorschriften anwenden.
 9. Mangels klarer Erläuterungen von Seiten Ihrer Regierung zu den Gründen, aus denen sie die Vorschläge nur teilweise angenommen hat, ist die Kommission gemäß Artikel 19 Absatz 2 der Verfahrensverordnung aus den dargelegten Gründen und im Sinne der Gleichbehandlung aller Mitgliedstaaten weiterhin der Auffassung, dass die vorgeschlagenen zweckdienlichen Maßnahmen notwendig sind, um die Vereinbarkeit der fraglichen Beihilfe Regelungen mit dem Gemeinsamen Markt sicherzustellen.

10. Die Kommission hat daher beschlossen, in Bezug auf die Anwendung aller bestehenden (im Sinne von Artikel 1 Buchstabe b Verfahrensverordnung) Regionalbeihilferegelungen nach dem 31.12.2006 das Verfahren nach Artikel 88 Absatz 2 EG-Vertrag einzuleiten.

SCHLUSSFOLGERUNG

11. Aus den vorstehenden Gründen fordert die Kommission die Regierung Ihres Landes im Rahmen des Verfahrens nach Artikel 88 Absatz 2 EG-Vertrag auf, binnen 10 Arbeitstagen nach Erhalt dieses Schreibens Stellung zu nehmen. Die Kommission bedauert, dass diese Frist nicht verlängert werden kann. In Anbetracht der vorausgegangenen Zusammenarbeit und Konsultation und zur Umset-

zung eines effizienten Regelwerks für den Zeitraum nach 2007 hält die Kommission die Frist für angemessen.

12. Die Kommission macht Ihre Regierung darauf aufmerksam, dass sie alle Betroffenen durch Veröffentlichung dieses Schreibens und einer aussagekräftigen Zusammenfassung im Amtsblatt der Europäischen Gemeinschaften von dem Vorgang in Kenntnis setzen wird. Außerdem wird sie die Betroffenen in EFTA-Staaten, die das EWR-Abkommen unterzeichnet haben, durch Veröffentlichung einer Bekanntmachung in der EWR-Beilage zum Amtsblatt und die EFTA-Überwachungsbehörde durch Übermittlung einer Kopie dieses Schreibens informieren. Alle Betroffenen können dann innerhalb von 10 Arbeitstagen nach dem Datum der Veröffentlichung eine Stellungnahme abgeben."

Zawiadomienie dotyczące dostosowania zgodnie z poziomem inflacji niektórych kwot przewidzianych w dyrektywach dotyczących ubezpieczeń na życie oraz ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie

(2006/C 194/07)

Zgodnie z art. 30 dyrektywy 2002/83/WE ⁽¹⁾ dotyczącej ubezpieczeń na życie kwota w EUR przewidziana w art. 29 ust. 2 została zweryfikowana w 2005 r. w celu uwzględnienia opublikowanych przez Eurostat zmian europejskiego wskaźnika cen konsumpcyjnych obejmującego wszystkie państwa członkowskie. W wyniku tej korekty określoną kwotę w EUR podwyższono z 3 000 000 EUR do 3 200 000 EUR. Służby Komisji poinformowały Parlament Europejski i Radę o korekcie i przyjętej kwocie.

Zgodnie z art. 17a dyrektywy 73/239/EWG ⁽²⁾ w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do podejmowania i prowadzenia działalności w dziedzinie ubezpieczeń bezpośrednich innych niż ubezpieczenia na życie, zmienionej dyrektywą 2002/13/WE ⁽³⁾, kwoty określone w EUR w art. 16a ust. 3 i ust. 4 oraz w art. 17 ust. 2 zostały zweryfikowane w 2005 r. w celu uwzględnienia opublikowanych przez Eurostat zmian europejskiego wskaźnika cen konsumpcyjnych obejmującego wszystkie państwa członkowskie. W wyniku tej weryfikacji kwotę określoną w EUR w art. 16a ust. 3 podwyższono z 50 000 000 EUR do 53 100 000 EUR. Kwotę określoną w EUR w art. 16a ust. 4 podwyższono z 35 000 000 EUR do 37 200 000 EUR. Kwoty określone w EUR w art. 17 ust. 2 podwyższono odpowiednio z 2 000 000 EUR do 2 200 000 EUR oraz z 3 000 000 EUR do 3 200 000 EUR. Służby Komisji poinformowały Parlament Europejski i Radę o korekcie i przyjętych kwotach.

⁽¹⁾ Dz.U. L 345 z 19.12.2002, str. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 228 z 16.8.1973, str. 3.

⁽³⁾ Dz.U. L 77 z 20.3.2002, str. 17.

Środki odnoszące się do reorganizacji**Decyzja w sprawie środków odnoszących się do reorganizacji wobec Faro Compagnia di Assicurazioni e Riassicurazioni s.p.a.**

(Opublikowana zgodnie z art. 6 dyrektywy 2001/17/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 marca 2001 r. w sprawie reorganizacji i likwidacji zakładów ubezpieczeń)

(2006/C 194/08)

Zakład ubezpieczeń	Faro Compagnia di Assicurazioni e Riassicurazioni s.p.a. con sede in Genova, Via Fieschi n. 3/9 I-16121
Data wydania, data wejścia w życie i rodzaj decyzji	Dekret Ministerstwa Rozwoju Gospodarczego z 28 lipca 2006 r. rozwiązujący organizacje nadzorcze i kontrolne Zarządzenie ISVAP z 28 lipca 2006 powołujące nadzwyczajnego komisarza i radę nadzorczą Termin wejścia w życie: 28 lipca 2006
Właściwe organy	Ministero dello Sviluppo Economico Direzione generale per il commercio, le assicurazioni e i servizi Via Sallustiana, 53 I-00187 Roma
Organ nadzoru	Istituto per la vigilanza sulle assicurazioni private e di interesse collettivo Via del Quirinale, 21 I-00087 Roma
Wyznaczony zarządca	Prof. Angelo Pace Via Fieschi n. 3/9 I-16121 Genova
Prawo właściwe	Włochy Art. 231 e seguenti del decreto legislativo 7 settembre 2005, n. 209

Brak sprzeciwu wobec zgłoszonej koncentracji
(Sprawa nr COMP/M.4207 — Campina/Fonterra Co-operative Group/JV)

(2006/C 194/09)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

W dniu 2 czerwca 2006 r. Komisja podjęła decyzję o nie sprzeciwianiu się wyżej wymienionej koncentracji oraz uznaniu jej za zgodną z regułami wspólnego rynku. Powyższa decyzja zostaje wydana na mocy art. 6 ust. 1 lit. b) rozporządzenia Rady (WE) nr 139/2004. Pełny tekst decyzji jest dostępny wyłącznie w języku angielskim i będzie opublikowany po uprzednim usunięciu ewentualnych tajemnic handlowych przedsiębiorstw. Tekst decyzji będzie dostępny:

- na stronie internetowej: Europa — Dyrekcja Generalna do spraw Konkurencji (<http://ec.europa.eu/comm/competition/mergers/cases/>). Strona ta została wyposażona w różnorodne opcje wyszukiwania, takie jak spis firm, numerów spraw, dat oraz spis sektorów przemysłowych, które mogą być pomocne w znalezieniu poszczególnych decyzji w sprawach połączeń,
 - w formie elektronicznej na stronie internetowej EUR-Lex, pod numerem dokumentu 32006M4207. EUR-Lex pozwala na dostęp on-line do dokumentacji prawa Europejskiego. (<http://ec.europa.eu/eur-lex/lex>)
-

III

(Powiadomienia)

KOMISJA

ZAPROSZENIE DO SKŁADANIA WNIOSKÓW — DG EAC NR 45/06

Przyznanie dotacji na wdrożenie i rozwój platform i środków przeznaczonych do promowania i wspierania mobilności uczniów przyuczających się do zawodu i innych młodych ludzi w trakcie wstępnego kształcenia zawodowego

(2006/C 194/10)

1. Cele i opis

Celem niniejszego zaproszenia do składania wniosków jest przyznanie dotacji około dwunastu wnioskom dotyczącym stworzenia i rozwoju partnerstw, konsorcjów lub platform, których celem jest rozpoczęcie i prowadzenie działań eksperymentalnych, w głównej mierze dla podmiotów gospodarczych, w szczególności małych przedsiębiorstw i przedsiębiorstw rzemieślniczych, aby zachęcać młodych ludzi w trakcie wstępnego kształcenia zawodowego do mobilności i rozwijać ją.

2. Kwalifikujący się kandydaci

Platformy mogą w szczególności obejmować:

- izby handlowe, izby zawodowe i rzemieślnicze lub inne podmioty pośrednie,
- podmioty świadczące usługi szkoleniowe (publiczne, prywatne, branżowe ...),
- podmioty nadzorujące sieci podmiotów świadczących usługi szkoleniowe,
- podmioty publiczne/prywatne/półprywatne zaangażowane w promowanie i rozwój kształcenia zawodowego i mobilności uczniów przyuczających się do zawodu oraz innych młodych ludzi w trakcie wstępnego kształcenia zawodowego.

Wnioskodawcy muszą mieć siedzibę w jednym z niżej wymienionych państw:

Kandydaci muszą posiadać osobowość prawną i mieć siedzibę w jednym z 25 państw członkowskich UE.

3. Budżet i czas trwania projektów

Całkowity budżet przeznaczony na finansowanie projektów szacuje się na **1 600 000 EUR**.

Maksymalna kwota dotacji wyniesie 150 000 EUR (i w każdym przypadku odpowiadać nie więcej niż 75 % kosztów kwalifikowanych). Wynosząca 10 % część całkowitego budżetu będzie obowiązkowo przeznaczona na finansowanie działań informacyjnych i upowszechniających.

Maksymalny czas trwania projektów wynosi dwadzieścia jeden miesięcy. Działania powinny rozpocząć się w okresie od 1 grudnia 2006 r. do 1 marca 2007 r.

4. Termin składania wniosków

Wnioski należy wysłać do Komisji najpóźniej dnia 28 września 2006 r.

5. Szczegółowe informacje

Pełny tekst zaproszenia do składania wniosków oraz formularze zgłoszeniowe znajdują się na stronie

http://ec.europa.eu/education/programmes/calls/4506/index_en.html

Wnioski muszą odpowiadać zakresowi wymagań zawartemu w pełnym tekście zaproszenia i zostać złożone na formularzu przeznaczonym do tego celu.
